

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA
ŚRODOWISKO**
przeprowadzana w ramach
**Strategicznej Prognozy Oddziaływania
na Środowisko**
dla
**„PLANU ROZWOJU LOKALNEGO
GMINY KORYCIN ”**

2016

SPIS TREŚCI

1. CEL I ZAKRES PROGNOZY	4
2. ZASTOSOWANE METODY PROGNOZY, PRZYJĘTE ZAŁOŻENIA, WYKORZYSTANE DANE O ŚRODOWISKU	5
2.1. MATERIAŁY I DANE WYJŚCIOWE	5
2.2. ZASTOSOWANE METODY PROGNOZY	5
2.3. OCENA DANYCH WYJŚCIOWYCH	6
2.4. USTALENIA WSTĘPNE	6
2.5. ZASIĘG PROGNOZY	6
2.6. ZAKRES CZYNNOŚCI W PROGNOZIE	6
3. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	7
4. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	10
4.1. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA GMINY	10
4.2. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	13
4.3. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PLANU	18
5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIECZNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	18
5.1. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	19
5.2. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE	19
5.3. HAŁAS	20
5.4. POLE ELEKTROMAGNETYCZNE	20
5.5. ZASOBY PRZYRODNICZE	20
5.6. POWIERZCHNIA ZIEMI	21
5.7. GOSPODARKA ODPADAMI	22
6. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	22
7. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	27
8. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	39
9. WPŁYW TRANSGRANICZY	40

10. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE	41
11. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU Z CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	43
12. PRZEDSTAWIENIE ZAGADNIEŃ W FORMIE GRAFICZNEJ	45
13. PRZEDSTAWIENIE ZAGADNIEŃ W FORMIE KARTOGRAFICZNEJ	45
14. WSKAZANIE TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY, JAKIE NAPOTKANO, OPRACOWUJĄC PROGNOZA	45
15. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM INFORMACJI ZAWARTYCH W RAPORCIE.....	46
16. NAZWISKA OSÓB SPORZĄDZAJĄCYCH PROGNOZA	46
17. ŹRÓDŁA INFORMACJI STANOWIĄCE PODSTAWĘ DO SPORZĄDZENIA PROGNOZAU	46
18. WNIOSKI	47
19. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	52

1. CEL I ZAKRES PROGNOZY

Głównym celem Prognozy Oddziaływania na Środowisko jest analiza oddziaływania na środowisko Planu Rozwoju Lokalnego gminy Korycin.

W związku z tym, zakres niniejszego opracowania obejmuje analizę wpływu na środowisko przedsięwzięcia na takie elementy środowiska w jego otoczeniu, jak:

- różnorodność biologiczną,
- ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Zakres i stopień szczegółowości Prognozy jest zgodny z art. 51 *Ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. Nr 199, poz. 1227) oraz ustaleniami w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości RDOŚ w Białymstoku oraz PPIS w Sokółce (NZ.4462/1/2016 z dnia 10.02.2016r.).

Podstawę prawną przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenia Prognozy oddziaływania na środowisko oraz jego zakresu (zgodnie z art. 51 dalej wymienionej ustawy) stanowi Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2008 nr 199 poz. 1227 z późn. zm., w tym zmianami z 2011 r. Nr 32, poz. 159, Nr 122, poz. 695, Nr 132, poz. 766, Nr 135, poz. 789, Nr 152, poz. 897, Nr 163, poz. 981, Nr 170, poz. 1015, Nr 178, poz. 1060, z 2012 r. poz. 460, poz. 472, poz. 908, 951, 1529, z 2013 r. poz. 21, 165.).

2. ZASTOSOWANE METODY PROGNOZY, PRZYJĘTE ZAŁOŻENIA, WYKORZYSTANE DANE O ŚRODOWISKU

2.1. MATERIAŁY I DANE WYJŚCIOWE

Poniżej przedstawione zostały materiały źródłowe, wykorzystane do opracowania *Prognozy*. Materiałami tymi są przepisy aktualnie obowiązujące w Polsce, związane z ochroną środowiska, stanowiące podstawę prawną do sporządzenia poniższego opracowania i wynikających z niego wniosków dla realizacji planowanego przedsięwzięcia, jak również materiały stanowiące dane obserwacyjne i pomiarowe oraz inne informacje dotyczące stanu środowiska i występujących uciążliwości w otoczeniu przedsięwzięcia. Jako materiały źródłowe przedstawione są również wszelkie inne materiały mające związek bezpośredni oraz pośredni z planowanym przedsięwzięciem oraz jego otoczeniem, na podstawie, których można było rzetelnie i fachowo przygotować niniejsze opracowanie.

W opracowaniu wykorzystane były założenia i informacje otrzymane przez Wykonawcę od Zamawiającego oraz dane zawarte w dostępnych dokumentach programowych.

2.2. ZASTOSOWANE METODY PROGNOZY

Niniejsze opracowanie zostało oparte na zbiorze danych literaturowych, danych od Zamawiającego oraz danych zebranych podczas wizji lokalnej w terenie. W opracowaniu przyjęto metodę prognozowania wynikowego, polegającą na ocenie planowanego rozwiązania i analizie możliwego wpływu obiektu na otaczające środowisko. Podstawę merytoryczną Prognozy oparto na porównaniu wartości środowiska z wartościami normowymi. W przyjętych metodach zastosowano wielostopniowy tryb postępowania poprzez:

- analizę istniejących parametrów i czynników środowiska wg dostępnych danych,
- analizę działań i elementów inwestycji, które mogą zmieniać stan istniejący środowiska,
- analizę ilościową i ocenę ewentualnych naruszeń i zagrożeń,
- porównania analizy danych z obowiązującymi wartościami normatywnymi i dopuszczalnymi,
- określenie działań, sposobów i metod minimalizujących wpływ planowanej inwestycji i działalności na środowisko,
- określenie wniosków końcowych wynikających z przeprowadzonych analiz.

2.3. OCENA DANYCH WYJŚCIOWYCH

Oprócz materiałów wymienionych powyżej do Prognozy włączono również regionalne opracowania z zakresu monitoringu i stanu środowiska. Materiały te w nawiązaniu do danych środowiskowych pozwoliły na rzetelne dokonanie Prognozy. Można stwierdzić, że dane zebrane i otrzymane od Zamawiającego pozwoliły w sposób jednoznaczny dokonać Prognozy na otaczające środowisko.

2.4. USTALENIA WSTĘPNE

Opis stanu środowiska, z uwzględnieniem planowanego dokumentu, przygotowany został w oparciu o dostępne wyniki monitoringu środowiska, prowadzone przez odpowiednie służby.

2.5. ZASIĘG PROGNOZY

Podstawowym celem Prognozy było oszacowanie wpływu na środowisko, człowieka oraz dobra materialne projektowanego dokumentu w fazie jego realizacji, dla zaproponowanych rozwiązań projektowych.

Ocenę potencjalnego wpływu na stan obszaru Natura 2000 przeprowadzono na terenie planowanych inwestycji, jak również w strefie ich oddziaływania.

Uwzględniono również obszar potencjalnie narażony na skutki oddziaływania pośredniego i dokonano oceny jego ewentualnych następstw.

2.6. ZAKRES CZYNNOŚCI W PROGNOZIE

Zakres przeprowadzonych czynności w prognozie obejmował:

- zebranie dostępnych danych projektowych, monitoringowych i terenowych,
- ocenę oddziaływania na środowisko,
- identyfikację podstawowych zagrożeń i znaczących wpływów inwestycji, zarówno pozytywnych jak i negatywnych.

3. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

Misja do której dąży gmina w Planie Rozwoju Lokalnego to:

**GMINA PRZYJAZNA ŚRODOWISKU, TURYSTOM I INWESTOROM.
GMINA Z ROZWINIĘTĄ INFRASTRUKTURĄ, BEZPIECZNA, ZAPEWNIAJĄCA
WYGODNE I SZCZĘŚLIWE ŻYCIE JEJ MIESZKAŃCOM ORAZ AKTYWNY
WYPOCZYNEK WSZYSTKIM, KTÓRZY BĘDĄ CHCIELI JĄ ODWIEDZIĆ LUB TU
SIĘ OSIEDLIĆ.**

Cele strategiczne to długoterminowa polityka działań. Cele i zobowiązania planu uwzględniają zapisy określone w prawie polskim i unijnym.

Cele strategiczne:

Cel 1

OCHRONA ŚRODOWISKA I WYKORZYSTANIE ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII

W ramach powyższego celu planuje się następujące zadania:

- Budowa systemu instalacji fotowoltaicznych na budynkach komunalnych w gminie Korycin,
- Budowa systemu instalacji fotowoltaicznych w gminie Korycin,
- Rekultywacja dróg dojazdowych do pól,
- Ogrody królowych (nasadzenia roślin) w Korycinie,
- Utylizacja Azbestu,
- Modernizacja Kotłowni w Zespole Szkół w Korycinie,
- ochrona p.poż. gminy m.in. poprzez rozbudowę OSP w Korycinie; Doposażenie OPS w sprzęt specjalistyczny).

Cel 2

MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY DROGOWEJ

W ramach powyższego celu planuje się następujące zadania:

- Przebudowa drogi gminnej Zabrodzie-Olszynka,
- Przebudowa drogi gminnej Stok-Bombla,
- Przebudowa drogi gminnej Wojtachy do drogi powiatowej nr 1308B,
- Modernizacja drogi powiatowej nr 1307 B Łosiniec - granica gminy,
- Budowa, przebudowa i remont dróg gminnych i ulic w Korycinie,
- Modernizacja drogi gminnej nr 8 - Białystoczek,
- Modernizacja drogi powiatowej nr 1420B i 1405B Popiołówka - Zdroje,
- Wspólne inwestycje w lokalne drogi powiatowe,
- Budowa ścieżek rowerowych.

Cel 3

MODERNIZACJA I INFRASTRUKTURY PUBLICZNEJ

W ramach powyższego celu planuje się następujące zadania:

- Rozbudowa budynku przedszkola w Korycinie,
- Remonty i doposażenie obiektów infrastruktury publicznej,
- Utworzenie schroniska młodzieżowego w Zespole Szkół e Korycinie,
- Modernizacja linii przesyłowych energii elektrycznej - m. in. przebudowa linii średniego napięcia na działkach budowlanych i nad zalewem,
- Cyfryzacja gminy,
- Likwidacja barier dla osób niepełnosprawnych,
- Parking przy Kościele w Bombli,
- Budowa boiska w Bombli,
- Modernizacja sali gimnastycznej w Zespole Szkół w Korycinie.

Cel 4

OCHRONA ZABYTKÓW I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO ORAZ TURYSTYKA, SPORT I REKREACJA

W ramach powyższego celu planuje się następujące zadania:

- Park kulturowy Korycin – Milewsczyzna,
- Gorszczyna – wieś korycińskiego sera,
- Urządzenie placu do obsługi ruchu turystycznego,
- Wschodnoeuropejskie centrum kultury,
- Infrastruktura przy zbiorniku wodnym w Korycinie, zagospodarowanie terenu i budowa amfiteatru wraz ze sceną,
- Wyposażenie wsi w place zabaw i inne obiekty służące spędzaniu wolnego czasu,
- Renowacja kapliczki w Bombli,
- Punkty postojowe nad rzeką Kumiałką i budowa Grodziska w Mielwsczyźnie,
- Rozwój agroturystyki,
- Promocja produktów regionalnych,
- Budowa zbiorników małej retencji.

Cel 5

**SFERA SPOŁECZNA – EDUKACJA, AKTYWIZACJA ZAWODOWA,
ZAPOBIEGANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU**

W ramach powyższego celu planuje się następujące zadania:

- Prowadzenie działań na rzecz ułatwienia dostępu do specjalistów, poradnictwa oraz edukacji dla rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej,
- Stworzenie warunków sprzyjających opiece osób starszych, osób niepełnosprawnych (środowiskowy dom pomocy) zapewnienie równego dostępu do edukacji przedszkolnej dzieciom z terenu gminy,
- Podniesienie jakości oferty edukacyjnej poprzez zajęcia dodatkowe,
- Prowadzenie działań w zakresie pozyskania inwestorów celem rozwoju przedsiębiorczości,
- Organizacja czasu wolnego i wypoczynku mieszkańców gminy,
- Wspieranie działalności NGO's
- Działania związane z działalnością artystyczno - kulturalną,
- Szkolenia w zakresie technologii cyfrowych skierowane do mieszkańców gminy,
- Aktywizacja osób starszych,
- Organizacja imprez cyklicznych, m.in.

1. Otwarty Przegląd Tradycyjnej Pieśni Wielkopostnej

2. Cykliczny Półmaraton Mleczny
3. OGÓLNOPOLSKIE DNI TRUSKAWKI W KORYCINIE
4. „ŚWIĘTO SERA” – promocja produktu regionalnego
5. DNI KORYCINA;
 - Założenie Klubu Integracji Społecznej,
 - Rehabilitacja i polityka zdrowotna,
 - Przeciwdziałanie uzależnieniom,
 - Szkolenia rolników i przedsiębiorców

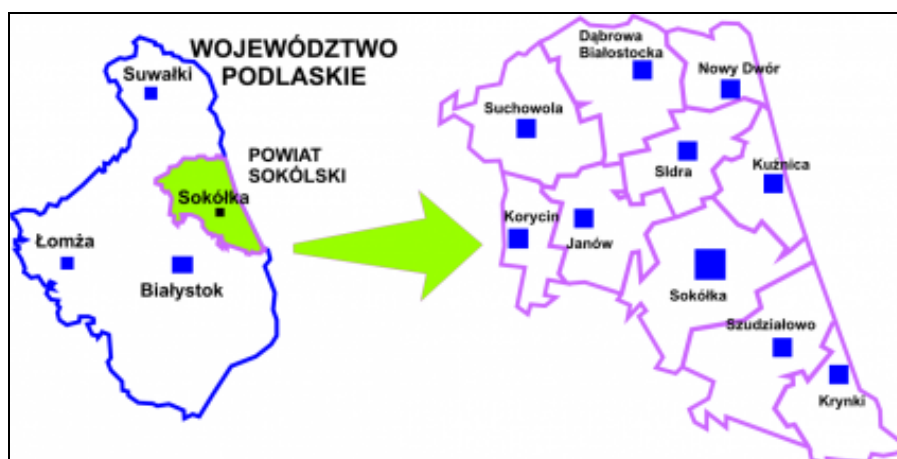
Należy zaznaczyć, że Plan to dokument o charakterze otwartym, co oznacza, że jej założenia są elastyczne i mogą ulegać modyfikacją w odpowiedzi na zmieniające się warunki otoczenia społeczno – gospodarczego.

4. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

4.1. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA GMINY

Gmina Korycin położona jest w środkowej części województwa podlaskiego w powiecie sokólskim w odległości 40 km na północ od Białegostoku i graniczy z następującymi gminami: miastem i gminą Suchowola, gm. Janów, gm. Jasionówką miastem i gmina Czarna Białostocka i gm. Jaświły. Powierzchnia gminy w granicach administracyjnych wynosi 117 km². Mapa poniżej przedstawia położenie gminy Korycin w powiecie sokólskim i województwie podlaskim.¹

¹ Źródło: www.sokolka-powiat.pl

Gmina Korycin rozciąga się od skraju Puszczy Knyszyńskiej po nieodległy Biebrzański Park Narodowy. Nie ma na swoim terenie obszarów chronionych, ale posiada piękne tereny jak doliny rzek Kumiałki i Brzozówki. Leży wzdłuż trasy S8, a w przyszłości przetnie ją Via Carpatia biegnąca do Kuźnicy Białostockiej i Białorusi. Między innymi dla obsługi podróżnych powstały już dwa duże obiekty gastronomiczno - hotelarskie, a w perspektywie są następne. Ziemia Korycińska ma wiele atrybutów kulturowo - historycznych. Przez ponad 400 lat jej skrajem przebiegała granica między Koroną, a Wielkim Księstwem Litewskim. Przez Korycin wiodł Trakt Królewski z Knyszyna do Grodna i Wilna. Toczyły się tu działania wojenne w okresie wojen ze Szwedami. Jedną z bitew stoczoną między Janowem, a Korycinem (ówcześnie Dąbrówką) opisuje w "Potopie" Henryk Sienkiewicz. Kościół koryciński słynął świętymi źródłami i cudownym obrazem. Kult Matki Boskiej Korycińskiej ponownie się odradza, a rozległy park plebański, założony w XVII wieku, nie ma swego odpowiednika w całym województwie. Kościół parafialny w Bombli posiada piękne, zabytkowe, barokowe wyposażenie. Atrakcją są dwa średniowieczne grodziska w Milewsczyźnie i Aulakowszczyźnie.

Ziemia korycińska wykształciła przez stulecia charakterystyczne dla tego terenu tradycje: rzemieślniczą oraz religijną. Na ich szczególny charakter złożyły się przede wszystkim położenie geograficzne, historia polityczna, społeczna oraz religijna. To tu, na Pograniczu Korony i Wielkiego Księstwa Litewskiego, krzyżowały się szlaki królewskie prowadzące do zamków w Grodnie i Wilnie, tędy podążali posłowie, możnowładcy i kupcy. Bardzo silny wpływ na miejscowe tradycje miał fakt funkcjonowania w bliskiej odległości od Korycina królewskiego dworca Jagiellonów w Knyszynie oraz jednej

z największych wówczas twierdz Rzeczypospolitej – w Tykocinie. Wzorce królewskie bardzo łatwo przenikały do kultury drobnoszlacheckiej i chłopskiej i miały swoje odzwierciedlenie w codziennych zwyczajach. Na bogactwo dziedzictwa historycznego ziemi korycińskiej złożyło się również współlistnienie od wieków różnorodnych kultur etnicznych: polskiej, litewskiej, jaćwieskiej, ruskiej, tatarskiej oraz żydowskiej. Obok siebie żyli wyznawcy religii rzymskokatolickiej, prawosławnej, muzułmańskiej, mojżeszowej, protestanckiej. Owa różnorodność kulturowa, etniczna i religijna do dzisiaj jest obecna w zwyczajach rzemieślniczych oraz leczniczych kulturowanych przez mieszkańców tych terenów.

Gmina Korycin podzielona jest na 32 sołectwa (33 miejscowości) i liczyła w 2011r. ogółem 3 464 mieszkańców, w tym kobiety stanowią około 50 %. Gęstość zaludnienia na obszarze gminy wynosi 29 osób na 1 km² . Przyrost naturalny w gminie wykazuje w ostatnich latach tendencję malejącą.

Dominującymi gruntami w gminie są użytki rolne, które zajmują ogółem 9966 ha co stanowi 84,9% powierzchni gminy (w województwie podlaskim użytki rolne stanowią 59,7%). Gmina jest bardzo uboga w lasy. Podstawową formą własności użytków rolnych jest gospodarka indywidualna. Do sektora uspołecznionego należy zaledwie 4 ha użytków rolnych. Plony uzyskiwane w rolnictwie w gminie są wyższe niż we wsiach byłego województwa białostockiego. Także obsada bydła i trzody chlewnej jest w gminie wyższa niż średnio we wsiach byłego woj. białostockiego.

Środowisko przyrodnicze gminy nie jest zdegradowane, ale gmina jest uboga w powierzchniowe zasoby wodne.

Gmina Korycin leży w zlewni rzeki Biebrzy. Głównymi elementami sieci hydrograficznej gminy są rzeki: Kumiałka, przecinająca gminę w poprzek oraz Brzozówka, stanowiąca naturalną zachodnią granicę gminy. Całą zachodnią granicę gminy stanowi rzeka Brzozówka, która przyjmuje cały szereg bezimiennych cieków z terenu gminy.

Lasy i grunty leśne w gminie zajmowały 969 ha, co stanowiło 8,28% powierzchni ogólnej gminy, z czego 97,9% stanowią lasy prywatne, pozostałą część (2,1%) stanowią lasy Nadleśnictwa Czarna Białostocka.

Gmina Korycin to urokliwy teren wtulony między Puszcza Knyszyńską, a Biebrzański Park Narodowy. Jej powierzchnia wynosi 117 km². Administracyjnie jest to województwo podlaskie i powiat sokólski. Gmina ma wiele atutów m.in. bliskość granicy z Litwą i Białorusią oraz dogodne położenie komunikacyjne przy takich trasach jak S 8 czy Jeżewo – Warszawa i Sokółka - Kuźnica Białostocka. Mieszkańców tej ziemi cechuje przywiązanie do

historii, tradycji, wartości, jakie niesie ze sobą rodzina. Są również otwarci na postęp i wiedzę, rozumieją konieczność inwestowania w siebie i prowadzoną działalność, czego dowodem są ostatnie zrealizowane wspólnie z samorządem lokalnym zamierzenia. Gmina Korycin to dobre miejsce dla ludzi z inicjatywą i pomysłami, chcących rozpocząć lub rozwinąć działalność gospodarczą. W ostatnich latach gmina Korycin przeżywa swoistą „rewolucję” w budowie infrastruktury ekologicznej. Dzięki licznym inwestycjom udało się zlikwidować zdecydowaną większość wcześniejszych zapóźnień. W 2002 roku został oddany do użytku duży zbiornik wodny w Korycinie na rzece Kumiałce. Razem z 20-hektarowym terenem przeznaczonym na obiekty rekreacyjno – sportowe, turystyczne, hotelarsko – gastronomiczne, zabytkowym parkiem przykościelnym i malowniczą okolicą, stanowić on będzie kompleks podnoszący atrakcyjność Korycina i okolicznych wsi. Co roku kontynuowane są cykliczne imprezy kulturalne i rekreacyjno – sportowe.

4.2. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Jakość powietrza atmosferycznego zależy przede wszystkim od emitowanych, (wprowadzanych) bezpośrednio lub pośrednio, substancji powstających wyniku działalności człowieka. Główne rodzaje i ilości zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery powstają w wyniku spalania różnego rodzaju paliw. Substancje chemiczne wprowadzane do powietrza w największych ilościach to: CO₂, SO₂, NO₂, pył, CO.

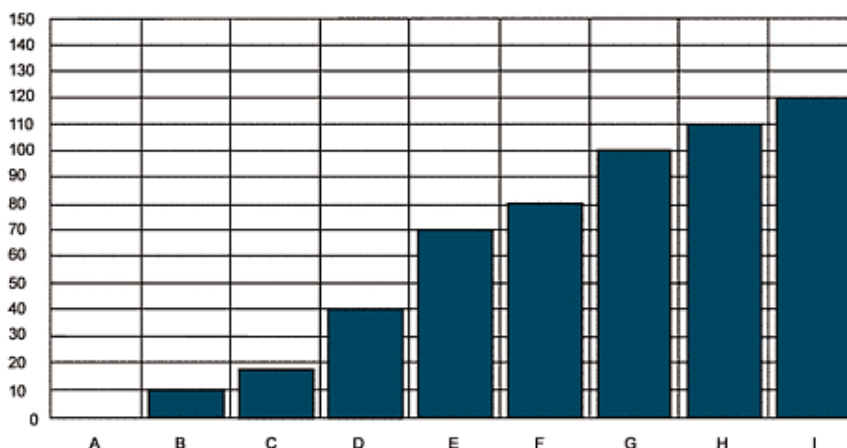
Dwutlenek siarki emitowany jest przede wszystkim przez kotłownie lokalne, przy spalaniu zanieczyszczonego węgla. Tlenki azotu pochodzą ze spalania węgla, koksu, gazu i benzyn (transport samochodowy). Pyły - emitowane są do atmosfery wraz ze spalinami pochodzącymi ze spalania paliw stałych.

Na terenie gminy nie występują zakłady produkcyjne i usługowe o istotnym znaczeniu dla zagadnień zanieczyszczenia powietrza. Głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza są instalacje energetyczne oraz ciągi komunikacyjne (zanieczyszczenia powstające przy spalaniu paliwa samochodowego). Dwutlenek siarki emitowany jest przede wszystkim przez kotłownie lokalne, przy spalaniu zanieczyszczonego węgla. Tlenki azotu pochodzą ze spalania węgla, koksu, gazu i benzyn (transport samochodowy). Pyły - emitowane są do atmosfery wraz ze spalinami pochodzącymi ze spalania paliw stałych. Średnie stężenie

zanieczyszczeń emitowanych do powietrza w okresie zimowym jest kilka razy wyższe niż w okresie letnim.

Hałas można podzielić na:

- przemysłowy
- komunalny (w miejscach publicznych, w pomieszczeniach mieszkalnych)
- komunikacyjny.

Wykres 1. *Poziomy hałasu odczuwane przez człowieka.*²

Opis: Poziomy hałasu: A) granica słyszalności, B) szept, C) szelest liści, D) szum fal morskich, E) głośna rozmowa, F) odkurzacz, G) muzyka rockowa, H) silnik odrzutowy, I) granica bólu.

Na terenie gminy nie występują zakłady przemysłowe oraz obiekty uciążliwe pod względem emisji hałasu do środowiska. Ze względu na to, że gmina ma charakter rolniczy najpoważniejszymi źródłami emisji hałasu są ciągi komunikacyjne.

Promieniowanie elektromagnetyczne to stosunkowo nowe zanieczyszczenie środowiska. Na terenie gminy nie ma urządzeń wytwarzających: pole elektryczne lub magnetyczne stałe, pole elektryczne i magnetyczne o częstotliwości 50 Hz wytwarzane przez stacje i linie elektroenergetyczne oraz promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące w zakresie 0,001-300 000 MHz. Wśród zidentyfikowanych, szkodliwych dla środowiska, rodzajów promieniowania powodowanego przez działalność człowieka, wyróżnia się:

- promieniowanie jonizujące, pojawiające się w wyniku użytkowania zarówno wzbogaconych, jak i naturalnych substancji promieniotwórczych w energetyce jądrowej, ochronie zdrowia, przemyśle, badaniach naukowych,

² **Autor:** Dawid Tracz.

- promieniowanie niejonizujące, pojawiające się wokół linii energetycznych wysokiego napięcia, radiostacji, pracujących silników elektrycznych oraz instalacji przemysłowych, urządzeń łączności, domowego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Nadmierne dawki promieniowania działają szkodliwie na człowieka i inne żywe organizmy, stąd ochrona przed szkodliwym promieniowaniem jest jednym z ważnych zadań ochrony środowiska. Do punktowych źródeł promieniowania niejonizującego należą także, m.in.:

- pojedyncze nadajniki radiowe,
- urządzenia emitujące pole elektromagnetyczne pracujące w zakładach przemysłowych, ośrodkach medycznych oraz będące w dyspozycji miejskiej policji i straży pożarnej.

W gminie znajduje się maszt telefonii komórkowej. W sąsiedztwie gminy zlokalizowane są także nadajniki. W przypadku stacji bazowych telefonii komórkowej pola elektromagnetyczne są wypromieniowywane na bardzo dużych wysokościach, w miejscach niedostępnych dla ludzi. Brak stałego monitoringu w zakresie elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego uniemożliwia ocenę stopnia zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego wokół obiektów i urządzeń będących jego źródłem.

Na terenie gminy nie występują zakłady przemysłowe oraz obiekty uciążliwe pod względem emisji hałasu do środowiska, przekraczające normy.

Według informacji udzielonych przez PGE Dystrybucja S.A. Oddział Białystok miejscowości na terenie gminy Korycin zasilane są z czterech linii 15 kV tj.: Dąbrowa Białostocka – Drygały, Sokółka – Sokolany, Sokółka – Bogusze, Polanka – Zamczysk. Rezerwowe zasilanie stanowi linia 15 kV Sokółka – Bogusze lub Knyszyn – Suchowola. Na terenie gminy nie ma stacji transformatorowo – rozdzielczych 110/15 kV. Do zasilania obszaru gminy służą stacje zlokalizowane w ościennych gminach. Dostarczanie energii elektrycznej do odbiorców realizowane jest za pomocą sieci średniego i niskiego napięcia. Łączna długość linii SN napowietrznych wynosi 97,5 km i kablowych 0,26 km. Na terenie gminy jest 69 napowietrznych stacji SN/nN oraz 1 wewnętrzna. Długość sieci nN to 104,6 km linii napowietrznej oraz 4,5 km linii kablowej. Łączna długość przyłączy napowietrznych nN to 30,4 km a kablowych to 1,6 km.

Transport jest poważnym źródłem zanieczyszczenia środowiska. W ostatnich latach w Polsce nastąpił gwałtowny rozwój transportu drogowego, a wraz z nim pojawiły się nowe zagrożenia środowiska. Prawie dwukrotnie wzrosła liczba prywatnych samochodów. Towarzyszy temu niedostateczny rozwój sieci dróg, autostrad, co powoduje zatory, korki i większą emisję substancji i hałasu do środowiska. Spaliny i hałas komunikacyjny stwarzają duże zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi. Wzrastająca liczba samochodów, często starych, wyeksploatowanych – to także źródło dużej ilości odpadów. Zagrożeniem środowiska jest więc transport pod każdą postacią, a więc drogowy, kolejowy, jak i wodny oraz linie energetyczne. Potencjalnym zagrożeniem ekologicznym na terenie gminy mogą być także szlaki komunikacyjne. Przez teren gminy przebiega droga krajowa S 8 zaliczona do dróg ekspresowych (Granica Państwa – Suwałki – Augustów – Korycin – Białystok – Warszawa – Wrocław). Sieć drogową uzupełniają dwie drogi wojewódzkie:

Nr 671 Korycin – Knyszyn – Korycin – Jeżewo – Sokoły, a także 17 dróg powiatowych oraz 147 dróg gminnych. Dzięki korzystnemu położeniu gmina Korycin jest włączona w krajowy układ komunikacyjny.

Korycin stanie się jeszcze bardziej istotnym węzłem komunikacyjnym po wybudowaniu planowanej VIA CARPATII, która w okolicach Korycina przetnie (i połączy węzłem) drogę S8. W 2012r rozpoczynają się prace przy przebudowie drogi nr 671 na odcinku Korycin – Janów (w ramach w środków RPOWP), co zdecydowanie poprawi komunikacja z Korycina do Sokółki i Kuźnicy Białostockiej. W ostatnich latach na terenie gminy przebudowanych zostało ok. 30 km dróg lokalnych, które tworzą w tej chwili dobrą i spójną sieć

Wymienione zagrożenia środowiska mogą stopniowo znacznie pogarszać jakość życia mieszkańców. W przypadku awarii (uszkodzenia) cystern lub w następstwie katastrofy drogowej istnieje realne zagrożenie skażenia ludności i środowiska wokół wymienionych tras przewozu. Zagrożenie dla ludności stwarzają również zakłady, które w procesie technologicznym wykorzystują gazy toksyczne, a także stacje i dystrybutory paliw płynnych.

Bezpieczeństwo ludności wiąże się z przeciwdziałaniem zagrożeniom cywilizacyjnym, powodowanym przez wszelkiego typu awarie infrastruktury technicznej stwarzające zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi, katastrofy wywołane przez siły natury. Znaczna jest także chemizacja rolnictwa. To wszystko dodaje się do zagrożeń wywołanych transportem surowców i produktów naftowych, przesyłaniem innych substancji, pracą urządzeń podatnych na pożar i wybuch. Potencjalnym źródłem nadzwyczajnych zagrożeń są

również jeziora znajdujące się na terenie gminy (powodzie, zatonięcia, dopływ nieznanymi zanieczyszczeń).

Zagrożeniami dla środowiska, jakie mogą wystąpić na terenie gminy są:

- powodzie,
- huragany,
- pożary,
- susze,
- powodzie,
- gradobicia,
- awarie urządzeń infrastruktury technicznej,
- katastrofy komunikacyjne drogowe i kolejowe, w tym katastrofy związane z transportem materiałów niebezpiecznych;
- zagrożenia ekologiczne.

Na terenie gminy mogą powstać groźne w skutkach pożary. Zagrożonymi rejonami są jednostki osadnicze, w których dominuje zabudowa niska i zwarta wykonana z materiałów palnych.

Gwałtowne burze z gradobiciem, czyniące znaczne spustoszenia w zagrodach i na polach są również dużym zagrożeniem dla środowiska przyrodniczego.

Susza, powoduje wyschnięcie cieków, obniżenie się poziomu wód gruntowych, znaczne obniżenie się poziomu wód w rzekach. Skutkiem suszy jest więc zwiększenie stężeń zanieczyszczeń w wodach, śnięcie ryb w rzekach, usychanie upraw rolnych i leśnych.

W przypadku awarii (uszkodzenia) cystern lub w następstwie katastrofy drogowej czy kolejowej, istnieje realne zagrożenie skażenia ludności i środowiska wokół wymienionych tras przewozu. Zagrożenie dla ludności stwarzają również stacje i dystrybutory paliw płynnych i gazowych.

Zadania związane z ochroną przed awariami, ochroną przeciwpowodziową i innymi zagrożeniami powiat wykonuje przy pomocy powiatowych służb, inspekcji i straży.

4.3. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PLANU

Istotnym elementem oceny, na ile przewidywane działalności wpłyną na poszczególne aspekty środowiska, jest także tzw. „opcja zerowa”, czyli prognoza w jakim kierunku zmieniłoby się środowisko w przypadku braku realizacji planowanych zadań. Jak pokazuje praktyka, często bardzo mylnie przyjmuje się, że nie podejmowanie działań, ma charakter prośrodowiskowy. Tymczasem częste są sytuacje, gdy planowane działania pozwalają na porządkowanie struktur i procesów, a osiągnięte efekty pośrednio niosą korzyści środowiskowe.

Przewiduje się, że brak realizacji Planu spowodowałby następujące skutki:

a) pozytywne dla środowiska i mieszkańców - niepodejmowanie działań - uniknięcie oddziaływania na środowisko w fazie budowy inwestycji infrastrukturalnych.

2. Zmniejszenie zagrożenia spowodowanego intensyfikacją wykorzystania walorów przyrodniczych polegającego na penetracji terenów cennych przyrodniczo.

b) negatywne dla środowiska i mieszkańców - wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza spowodowany utrudnieniem dostępu do sieci infrastruktury technicznej służącej ochronie środowiska, w tym szczególnie instalacji służącej ochronie powietrza.

Analiza powyższych skutków braku realizacji Planu prowadzi do wniosku, iż niezrealizowanie dokumentu wywołać może zarówno skutki pozytywne jak i negatywne. Przy czym w szczególności negatywne. Brak realizacji wyznaczonych w Planu działań dotyczących budowy infrastruktury technicznej może spowodować negatywne skutki dla środowiska objawiające się wzrostem zanieczyszczenia wód (brak kanalizacji sanitarnej) i powietrza (przestarzały system ciepłowniczy, niedrożny układ komunikacyjny). Można zatem przypuszczać, iż zaniechanie realizacji Planu spowoduje dodatkowe emisje zanieczyszczeń do środowiska, a tym samym pogorszenia jakości powietrza.

Reasumując; należy stwierdzić, iż korzystnym z punktu widzenia środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi jest wariant doprowadzenia do realizacji celów strategicznych zapisanych w Planu.

5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W

SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

5.1. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Obszar gminy Korycin leży w zlewni rzeki Biebrzy. Rzeka Brzozówka, największy ciek w gminie bierze swój początek w Puszczy Knyszyńskiej. Na terenie gminy płynie południkowo i wyznacza jej zachodnią granicę. Brzozówka jest dopływem Biebrzy. Drugim znaczącym ciekim w gminie jest rzeka Kumiałka, dopływ Brzozówki, która również ma źródła w Puszczy Knyszyńskiej. W dolinach rzek występują torfowiska, małe starorzecza oraz tereny zabagnione. Przeprowadzane prace melioracyjne i regulacyjne doprowadziły do odwodnienia części obszarów zabagnionych. Na początku XXI wieku, koło Korycina, wykonano dodatkowe prace regulacyjne i wykonano zbiornik retencyjny o powierzchni lustra wody około 6 ha i objętości retencyjnej około 81 tys. m³ oraz wysokości spiętrzenia wody około 2 m. Drugie spiętrzenie na tej rzece znajduje się w Milewsczyźnie i posiada stopień o wysokości około 1 m.

Wody podziemne służą głównie zaspokojeniu potrzeb komunalnych i przemysłu. W ostatnich latach notuje się spadek zużycia wody podziemnej. Spowodowane jest to zmniejszonym zapotrzebowaniem na cele przemysłowe (spadek produkcji) oraz oszczędną gospodarkę wodą. Gmina należy do obszarów zasobnych w wody podziemne. Wody podziemne o znaczeniu użytkowym występują głównie w czwartorzędowych utworach piaszczysto-żwirowych. Podstawowym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę na terenie gminy jest woda z ujęć czwartorzędowych. Jest to woda charakteryzująca się średnią twardością.

5.2. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Źródłem zanieczyszczeń atmosfery na terenie gminy jest niewątpliwie emisja niska, związana z funkcjonowaniem lokalnych systemów grzewczych opalanych paliwem stałym. Oddziałuje ona na terenach zasiedlonych szczególnie silnie w sezonie grzewczym, który na tym obszarze jest przedłużony w relacji do terenów nizinnych. Na emisję tego rodzaju nakłada się emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych. Teren gminy jest eksponowany na zanieczyszczenia napływające z terenów sąsiadujących.

5.3. HAŁAS

Hałas przemysłowy

Na terenie gminy i hałas przemysłowy nie ma większego znaczenia, ze względu na brak dużych zakładów przemysłowych. Pewną uciążliwość powodują zakłady rzemieślnicze i usługowe zlokalizowane blisko zabudowy o charakterze mieszkalnym. Ich wpływ na ogólny klimat akustyczny gminy nie jest znaczący.

Hałas komunikacyjny

Klimat akustyczny na terenie gminy kształtuje w znacznej mierze ruch komunikacyjny. Ogólnie można stwierdzić że występuje typowa sytuacja - największy problem z hałasem komunikacyjnym ma miejsce w otoczeniu głównych tras komunikacyjnych. Jest to hałas typu liniowego o zmiennych poziomach. Przez teren gminy prowadzą też drogi w większości o słabych parametrach technicznych z utwardzoną jezdnią często krytą dość zniszczoną nawierzchnią mineralno-asfaltową lub żwirowe. Występuje również nakładanie się ruchu tranzytowego z ruchem lokalnym, co stwarza znaczne utrudnienia dla uczestników ruchu drogowego i uciążliwości dla terenów otaczających. Ocenia się, że przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu komunikacyjnego występują na terenach zabudowanych, położonych wzdłuż dróg. Największe natężenie hałasu odczuwane jest przede wszystkim wzdłuż wyżej wymienionych tras komunikacyjnych, a czynnikami wpływającymi na wzrost poziomu hałasu na drogach jest głównie natężenie ruchu samochodowego, stan techniczny pojazdów, stan nawierzchni dróg, organizacja ruchu drogowego, oraz sposób eksploatacji pojazdów.

5.4. POLE ELEKTROMAGNETYCZNE

Wpływ stacji bazowych i przekaźników sieci GSM na stan środowiska przyrodniczego według wyników badań wykonywanych na potrzeby inwestorów określany jest jako nieistotny.

5.5. ZASOBY PRZYRODNICZE

Potencjalnym zagrożeniem dla obszarów przyrodniczo cennych jest m.in.

- penetracja siedlisk przyrodniczych,

- intensyfikacja użytkowania rolnego,
- wypalanie roślinności,
- zakładanie upraw plantacyjnych,
- zalesianie terenów otwartych (łąk, pastwisk, torfowisk, bagien),
- zagęszczanie sieci szlaków zrywkowych i dróg leśnych,
- wyrąb starodrzewów i drzew dziuplastych.

5.6. POWIERZCHNIA ZIEMI

Gleba stanowi podstawowy, nieodnawialny element środowiska przyrodniczego. Jej właściwości decydujące o przydatności rolniczej, muszą być dobrze poznane i monitorowane, a istniejące zasoby szczególnie chronione. Do głównych czynników powodujących degradację chemiczną gleb zalicza się:

- nadmierną zawartość metali ciężkich takich jak: kadm, miedź, nikiel oraz innych substancji chemicznych, np. ropopochodnych,
- zasolenie,
- nadmierną alkalizację,
- zakwaszenie przez związki siarki i azotu.

Rozpoznanie stanu gleb użytkowanych rolniczo pod względem zanieczyszczenia metalami ciężkimi jest istotne z uwagi na produkcję bezpiecznej żywności dla człowieka. Występowanie w glebach podwyższonych zawartości metali ciężkich będące następstwem działalności ludzkiej poprzez: emisje przemysłowe, motoryzację, nadmierną chemizację rolnictwa, powoduje degradację biologicznych właściwości gleb, skażenie wód gruntowych oraz przechodzenie zanieczyszczeń do łańcucha żywnościowego. Nadmierna zawartość metali ciężkich degraduje biologiczne właściwości gleb, powoduje zanieczyszczenie łańcucha żywnościowego i wód gruntowych. Szczególne zagrożenie stwarzają one w glebach kwaśnych, przechodzą bowiem w formy łatwo dostępne dla roślin. O mobilności metali ciężkich w glebie decyduje również skład granulometryczny czyli zawartość części sypialnych. Zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi mogą wystąpić wzdłuż dróg, zwłaszcza tych po których przemieszczają się największe ilości pojazdów (drogi krajowe i wojewódzkie). Jednym z czynników degradujących środowisko przyrodnicze, a w szczególności rolniczą

przeźren produkcyjną jest erozja gleby. Prowadzi ona często do trwałych zmian warunków przyrodniczych (rzeźby terenu, stosunków wodnych, naturalnej roślinności) oraz warunków gospodarczo – organizacyjnych (deformowanie granic pól, rozczłonkowanie gruntów, pogłębienie dróg, niszczenie urządzeń technicznych). Główną przyczyną erozji gleb jest zniszczenie trwałej szaty roślinnej (lasów, łąk, pastwisk) tworzącej zwartą ochronę powierzchni ziemi. Tak więc problem erozji dotyczy przede wszystkim gleb uprawnych i gruntów bezglebowych. Charakter i nasilenie erozji zależy od rzeźby terenu, składu mechanicznego gleby, wielkości i rozkładu opadów atmosferycznych w czasie oraz od sposobu użytkowania terenu. Obecnie na terenie gminy naturalną i uprawową erozję należy uznać za niedużą. Jednakże dalsza erozja może doprowadzić do tak głębokich zmian w ich strukturze, że podjęcie inwestycji na takim obszarze okaże się zbyt kosztowne i ryzykowne. Celem niniejszego zadania jest podjęcie działań zabezpieczających i rekultywacja wybranych gleb przed erozją. Zadanie to skierowane jest do właścicieli poszczególnych gruntów. Urząd Gminy na terenach nie będących własnością komunalną może jedynie udzielić wsparcia organizacyjnego. Ponadto szereg planowanych działań między innymi: regulacja koryt rzek, system małej retencji, melioracje czy zalesianie terenów wpłynie na ograniczenie erozji.

5.7. GOSPODARKA ODPADAMI

Gospodarkę odpadami stałymi prowadzi Związek Gmin Kumiałka-Biebrza.

Odpady stałe z terenu gminy wywożone są na wysypisko w Janowie:

- powierzchnia składowiska: 1,7ha, w tym komór składowych: 0,7ha,
- całkowita pojemność składowiska: 50 000m³

Mieszkańcy gromadzą odpady w dzierzawionych od Związku Gmin pojemnikach z tworzywa sztucznego o poj.120 l. Mają również obowiązek segregowania odpadów, co pozwala na odzysk surowców wtórnych i zmniejszenie ilości trafiających do komory odpadów na składowisku, przez co wydłuży się okres jego eksploatacji. Umowy są zawierane indywidualnie na czas nieokreślony. Udostępniane są również odpłatnie kontenery KP-7.

6. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ

SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Plan Rozwoju Lokalnego gminy powstał wychodząc naprzeciw trendom zmierzającym zrównoważonego rozwoju gminy. Jest dokumentem strategicznym, obejmującym swoim zakresem obszar terytorialny gminy Korycin. Działania w nim ujęte przyczyniają się do realizacji celów określonych na różnych szczeblach administracyjnych.

Na płaszczyźnie regionalnej, działania przewidziane do realizacji w ramach w planu będą zmierzać do poprawy jakości życia ludności i środowiska.

Strategia ze względu na ogólność swych zapisów uniemożliwia szczegółowe określenie obszarów, na których przewiduje się znaczące oddziaływanie. Strategia nie wskazuje bowiem konkretnych lokalizacji większości przedsięwzięć w niej ujętych, w związku z czym nie ma możliwości dokonania pełnej analizy oddziaływania tych przedsięwzięć na środowisko. Analizując cele sformułowane w Planie, oprócz analizy ich wpływu na środowisko, należy dokonać odniesienia tych celów do kierunków działań określonych w dokumentach nadrzędnych (krajowym i powiatowym) oraz równoległych, określonych na szczeblu regionu. Od komplementarności i zharmonizowania tych celów w znacznym stopniu zależy możliwość osiągnięcia sukcesu polityki ekologicznej gminy.

Cele wynikające z polityki unijnej

Podstawowym dokumentem określającym cele ochrony środowiska na szczeblu Unii Europejskiej jest *VI Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego*. VI EAP ustanawia wspólnotowe ramy polityki ochrony środowiska na okres od lipca 2002 r. do lipca 2012 r. Stanowi on środowiskowy wymiar wspólnotowej strategii zrównoważonego rozwoju i wytycza priorytety w dziedzinie ochrony środowiska, w szczególności:

1. zmiany klimatu;
2. przyrodę i różnorodność biologiczną;
3. zdrowie i jakość życia;
4. zasoby naturalne i odpady

Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE (RDW) z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej jest wynikiem wieloletnich prac Wspólnot Europejskich zmierzających do lepszej ochrony wód poprzez wprowadzenie wspólnej europejskiej polityki wodnej, opartej na przejrzystych, efektywnych i

spójnych ramach legislacyjnych. Zobowiązuje państwa członkowskie do racjonalnego wykorzystywania i ochrony zasobów wodnych w myśl zasady zrównoważonego rozwoju.

Cele **pakietu klimatyczno-energetycznego** przedstawiają się następująco:

- zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych przynajmniej o 20% w 2020 r. w porównaniu do bazowego 1990 r. i 30% zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w 2020 r. w UE w przypadku, gdyby uzyskano światowe porozumienie co do redukcji gazów cieplarnianych
- zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych w zużyciu energii końcowej do 20% w 2020 r., w tym 10% udziału biopaliw w zużyciu paliw pędnych
- zwiększenie efektywności wykorzystania energii o 20% do 2020 r. w porównaniu do prognozy zapotrzebowania na paliwa i energię

Cele strategiczne Gminy Korycin, zapisane w Planie są zgodne z celami polityki unijnej.

Cele wynikające z polityki ekologicznej Polski

Cele i instrumenty sformułowane na szczeblu wspólnotowym zostały w przewadze przeniesione do Polityki Ekologicznej Państwa w latach 2009–2012 z perspektywą do roku 2016. Priorytety tego dokumentu obejmują:

- kierunki działań systemowych,
- ochrona zasobów naturalnych,
- poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Cele strategiczne Gminy Korycin, zapisane w Planie są zgodne z celami Polityki Ekologicznej Państwa.

W Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego przyjęto trzy główne cele polityki regionalnej do 2020 roku:

1. „konkurencyjność” - wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów;
2. „spójność” - budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych;
3. „sprawność” - tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie.

Kierunki działań polityki regionalnej w ramach celu 1. obejmują:

- wzmocnienie funkcji metropolitalnych ośrodków wojewódzkich i integracja ich obszarów funkcjonalnych, w tym: Warszawy – stolicy państwa;
- tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji poza ośrodkami wojewódzkimi;
- budowę podstaw konkurencyjności województw – działania tematyczne;
- zwiększanie dostępności komunikacyjnej pomiędzy regionami i wewnątrz nich.

W ramach celu 2. zidentyfikowano następujące problemy rozwojowe:

- wzmocnienie spójności w układzie krajowym;
- wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu do dóbr i usług;
- restrukturyzację i rewitalizację miast i innych obszarów;
- przewyższanie niedogodności związanych z położeniem obszarów przygranicznych, szczególnie wzdłuż zewnętrznych granic UE;
- zwiększanie dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich.

Kierunki działań podejmowane w ramach celu 3. obejmują:

- wzmocnienie strategicznego wymiaru polityki regionalnej;
- jakość zarządzania i terytorialne ukierunkowanie polityk publicznych;
- przebudowę i wzmocnienie koordynacji w wieloszczeblowym zarządzaniu;
- wspomaganie budowy kapitału społecznego dla rozwoju regionalnego.

Cele strategiczne Gminy Korycin, zapisane w Planie są zgodne z celami KSRR.

Założenia *Narodowego Planu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej* określają cel główny jako:

Rozwój gospodarki niskoemisyjnej przy zapewnieniu zrównoważonego rozwoju kraju;

oraz cele szczegółowe:

- 1) Rozwój niskoemisyjnych źródeł energii,
- 2) Poprawa efektywności energetycznej,
- 3) Poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami,
- 4) Rozwój i wykorzystanie technologii niskoemisyjnych,
- 5) Zapobieganie powstawaniu oraz poprawa efektywności gospodarowania odpadami,
- 6) Promocja nowych wzorców konsumpcji.

Cele strategiczne Gminy Korycin, zapisane w Planie są zgodne z celami *Narodowego Planu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej*. Gmina rozpoczęła pracę nad opracowaniem dokumentu

- Gminny Plan Gospodarki Niskoemisyjnej.

Cele *Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego* to: konkurencyjna gospodarka, powiązania krajowe i międzynarodowe oraz jakość życia. Rozwój możliwy jest jedynie wtedy, kiedy w regionie działa dużo konkurencyjnych przedsiębiorstw, które z kolei tworzą miejsca pracy. A posiadanie pracy i dochodów stanowi fundament wysokiej jakości życia. Jednocześnie Strategia zwraca wyraźnie uwagę, że w oparciu jedynie o potencjał wewnętrznego rynku nie ma mowy o trwałym i dynamicznym rozwoju, o nadrobieniu dystansu w stosunku do lepiej rozwiniętych regionów Europy. U podstaw powodzenia tych trzech celów leżą dwa inne: dbałość o nasze środowisko i dobre połączenia drogowe czy kolejowe. Przyroda jest wielkim atutem naszego regionu. Bez niej nie ma zielonych przemysłów i dobrej jakości życia. A drogi - nimi będą wyjeżdżać towary na eksport i przyjeżdżać inwestorzy, którzy ulokują swój kapitał.

Cele strategiczne Gminy Korycin, zapisane w Planie są zgodne z celami *Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego*.

Cele *Strategii Rozwoju Powiatu Sokólskiego* to:

- Powiat sokólski obszarem tworzącym konkurencyjne warunki rozwoju przedsiębiorczości, terenów wiejskich, wykorzystującym położenie przygraniczne do rozwoju szerokiej współpracy transgranicznej i zagranicznej.
- Powiat sokólski obszarem rozwoju infrastruktury społecznej, stosownie do potrzeb i aspiracji mieszkańców oraz wielokierunkowej edukacji i rozwoju kultury z poszanowaniem odrębności narodowych, kulturowych i religijnych.
- Powiat sokólski obszarem rozwoju nowoczesnej infrastruktury technicznej, uwzględniającej racjonalne wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz wspieranie rozwoju turystyki, kultury fizycznej i sportu.

Cele strategiczne Gminy Korycin, zapisane w Planie są zgodne z celami *Strategii Rozwoju Powiatu Sokólskiego*.

Założenia i cele strategiczne Gminy Korycin, zapisane w Planie są zgodne również z *Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego*.

Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego zakłada następujące cele główne:

1. Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, jak również odzysku energii z odpadów zgodnego z wymogami ochrony środowiska.

2. Zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych.

3. Wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.

Założenia i cele strategiczne Gminy Korycin, zapisane w Planie są zgodne z *Planem Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego*.

7. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

Poniżej, na podstawie uproszczonej wersji macierzy Leopolda przedstawiono przewidywane oddziaływanie pomiędzy poszczególnymi elementami środowiska a celami Planu.

Macierz Leopolda

Oddziaływanie na środowisko	OCHRONA ŚRODOWISKA I WYKORZYSTANIE ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII	MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY DROGOWEJ	OCHRONA ZABYTKÓW I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO ORAZ TURYSTYKA, SPORT I REKREACJA	OCHRONA ZABYTKÓW I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	SFERA SPOŁECZNA – EDUKACJA, AKTYWIZACJA ZAWODOWA, ZAPOBIEGANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU
Elementy środowiska					
Ziemia	1, negatywne podczas fazy budowy	1, negatywne podczas fazy budowy	1, negatywne podczas fazy budowy	1, negatywne podczas fazy budowy	1, negatywne podczas fazy budowy
Wody	1, negatywne podczas fazy budowy	1, negatywne podczas fazy budowy	1, negatywne podczas fazy budowy	1, negatywne podczas fazy budowy	1, negatywne podczas fazy budowy

Oddziaływanie na środowisko	OCHRONA ŚRODOWISKA I WYKORZYSTANIE ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII	MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY DROGOWEJ	OCHRONA ZABYTKÓW I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO ORAZ TURYSTYKA, SPORT I REKREACJA	OCHRONA ZABYTKÓW I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	SFERA SPOŁECZNA – EDUKACJA, AKTYWIZACJA ZAWODOWA, ZAPOBIEGANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU
Elementy środowiska					
Powietrze	3, pozytywne	3, pozytywne	3, pozytywne	3, pozytywne	3, pozytywne
Klimat	3, pozytywne	3, pozytywne	3, pozytywne	3, pozytywne	3, pozytywne
Flora	1, negatywne podczas fazy budowy	1, negatywne podczas fazy budowy	1, negatywne podczas fazy budowy	1, negatywne podczas fazy budowy	1, negatywne podczas fazy budowy
Fauna	1, negatywne podczas fazy budowy	1, negatywne podczas fazy budowy	1, negatywne podczas fazy budowy	1, negatywne podczas fazy budowy	1, negatywne podczas fazy budowy
Użytkowanie powierzchni ziemi	1, negatywne podczas fazy budowy	1, negatywne podczas fazy budowy	1, negatywne podczas fazy budowy	1, negatywne podczas fazy budowy	1, negatywne podczas fazy budowy
Walory krajobrazu	1, negatywne podczas fazy budowy	1, negatywne podczas fazy budowy	1, negatywne podczas fazy budowy	1, negatywne podczas fazy budowy	1, negatywne podczas fazy budowy
Natura 2000	3, pozytywne	3, pozytywne	3, pozytywne	3, pozytywne	3, pozytywne
Walory kulturowe	0	0	0	0	0
Zabytki	0	0	0	0	0
Dobra materialne	3, pozytywne	3, pozytywne	3, pozytywne	3, pozytywne	3, pozytywne
Infrastruktura	3, pozytywne	3, pozytywne	3, pozytywne	3, pozytywne	3, pozytywne
Różnorodność biologiczna	0	0	0	0	0
Zasoby naturalne	0	0	0	0	0
Ludzie	3, pozytywne	3, pozytywne	3, pozytywne	3, pozytywne	3, pozytywne

Cyfra oznacza oddziaływanie: **0** - brak oddziaływania; **1** – oddziaływanie słabe, **2** - o stopniu umiarkowanym, **3** – oddziaływanie silne.

Z powyższych analiz wynika, że Plan - po spełnieniu zaleceń minimalizujących oddziaływanie przedsięwzięć na środowisko - nie będzie negatywnie wpływała na ziemię, wody, powietrze, klimat, florę, faunę, użytkowanie powierzchni ziemi, walory krajobrazu, naturę 2000, walory kulturowe, zabytki, dobra materialne, infrastrukturę, różnorodność biologiczną i zasoby naturalne oraz ludzi.

Poniżej w tabelach przedstawiono planowane oddziaływanie Planu na poszczególne elementy środowiska, w aspekcie kumulacji i czasu.

Cel nr 1 OCHRONA ŚRODOWISKA I WYKORZYSTANIE ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII

Elementy środowiska	Oddziaływanie								
	Bezpośr ednie	Pośre dnie	Wtórne	Skumul owane	Krótkot ermino we	Średniot ermino we	Długote rminow e	Stale	Chwil owe
jakość powietrza i warunki klimatyczne klimat akustyczny	+	-	-	-	-	-	+	-	-
wody podziemne i warunki hydrologiczne	-	-	+	-	+	-	-	-	+
powierzchnia ziemi i krajobraz oraz zasoby naturalne	-	-	+	-	+	-	-	-	+
funkcjonowanie ekosystemów, świat zwierzęcy i roślinny oraz obszar NATURA 2000, różnorodność biologiczna	-	-	+	-	+	-	-	-	+
Warunki życia i zdrowie ludzi	+	-	-	-	-	-	+	-	-
Zabytki i dobra materialne	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Cel nr 2 MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY DROGOWEJ

Elementy środowiska	Oddziaływanie								
	Bezpośr ednie	Pośre dnie	Wtórne	Skumul owane	Krótkot ermino we	Średniot ermino we	Długote rminow e	Stale	Chwil owe
jakość powietrza i warunki klimatyczne klimat akustyczny	+	-	-	-	-	-	+	-	-
wody podziemne i warunki hydrologiczne	-	-	+	-	+	-	-	-	+
powierzchnia ziemi i krajobraz oraz zasoby naturalne	-	-	+	-	+	-	-	-	+
funkcjonowanie ekosystemów, świat zwierzęcy i roślinny oraz obszar NATURA 2000, różnorodność	-	-	+	-	+	-	-	-	+

biologiczna									
Warunki życia i zdrowie ludzi	+	-	-	-	-	-	+	-	-
Zabytki i dobra materialne	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Cel nr 3 MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY PUBLICZNEJ

Elementy środowiska	Oddziaływanie								
	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stale	Chwilowe
jakość powietrza i warunki klimatyczne klimat akustyczny	+	-	-	-	-	-	+	-	-
wody podziemne i warunki hydrologiczne	-	-	+	-	+	-	-	-	+
powierzchnia ziemi i krajobraz oraz zasoby naturalne	-	-	+	-	+	-	-	-	+
funkcjonowanie ekosystemów, świat zwierzęcy i roślinny oraz obszar NATURA 2000, różnorodność biologiczna	-	-	+	-	+	-	-	-	+
Warunki życia i zdrowie ludzi	+	-	-	-	-	-	+	-	-
Zabytki i dobra materialne	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Cel nr 4 OCHRONA ZABYTKÓW I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO ORAZ TURYSTYKA, SPORT I REKREACJA

Elementy środowiska	Oddziaływanie								
	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stale	Chwilowe
jakość powietrza i warunki klimatyczne klimat akustyczny	+	-	-	-	-	-	+	-	-
wody podziemne i warunki hydrologiczne	-	-	+	-	+	-	-	-	+
powierzchnia ziemi i krajobraz oraz zasoby naturalne	-	-	+	-	+	-	-	-	+
funkcjonowanie ekosystemów, świat zwierzęcy i roślinny oraz obszar NATURA 2000, różnorodność biologiczna	-	-	+	-	+	-	-	-	+
Warunki życia i zdrowie ludzi	+	-	-	-	-	-	+	-	-

Zabytki i dobra materialne	-	-	-	-	-	-	-	-	-
----------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---

**Cel nr 5 SFERA SPOŁECZNA – EDUKACJA, AKTYWIZACJA ZAWODOWA,
ZAPOBIEGANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU**

Elementy środowiska	Oddziaływanie								
	Bezpośr ednie	Pośre dnie	Wtórne	Skumul owane	Krótkot ermino we	Średniot ermino we	Długote rminow e	Stale	Chwil owe
jakość powietrza i warunki klimatyczne klimat akustyczny	+	-	-	-	-	-	+	-	-
wody podziemne i warunki hydrologiczne	-	-	+	-	+	-	-	-	+
powierzchnia ziemi i krajobraz oraz zasoby naturalne	-	-	+	-	+	-	-	-	+
funkcjonowanie ekosystemów, świat zwierzęcy i roślinny oraz obszar NATURA 2000, różnorodność biologiczna	-	-	+	-	+	-	-	-	+
Warunki życia i zdrowie ludzi	+	-	-	-	-	-	+	-	-
Zabytki i dobra materialne	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Realizacja celów Planu i jej oddziaływanie będzie miało pozytywny wpływ na środowisko. Plan jest dokumentem, który na szczeblu gminnym ma pozytywny wpływ na stan środowiska. Cele Planu są zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju, przy zachowaniu zasad społeczno - gospodarczych i ochrony środowiska. Realizacja Planu nie powoduje negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000.

Realizacja inwestycji budowlanych w ramach Planu w trakcie fazy budowy. W trakcie realizacji projektów – wykonywania prac budowlanych zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi mogą stwarzać:

- praca sprzętu mechanicznego

W celu zminimalizowania zagrożeń związanych z fazą budowy należy spełnić następujące warunki:

- pracownicy przed realizacją robót ziemnych i nawierzchniowych winni być przeszkoleni i pouczeni o zagrożeniach związanych z pracami budowlanymi. Powinni

posiadać aktualne szkolenie BHP w zakresie wykonywania robót ziemnych i montażowych,

- kierownicy powinni pouczyć pracowników o obowiązku zwracania uwagi na przypadki nie stosowania się innych pracowników do obowiązujących zasad bezpieczeństwa, a w razie rażących przypadków, zgłaszania takich zdarzeń przełożonym,

- kierownik budowy i nadzór budowlany jest zobowiązany do okresowego sprawdzania przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz sporządzania raportu z tej czynności,

- teren, na którym będą prowadzone roboty należy oznakować tablicami ostrzegawczymi, wykopy wygrodzić. Należy umieścić tablice informacyjne „UWAGA WYKOPY”, „OSOBOM POSTRONNYM WSTĘP WZBRONIONY”,

W fazie budowy należy zabezpieczyć użytkowanie maszyn i sprzętu budowlanego oraz transportowego przed wyciekami paliw i olejów. Pozyskiwany w trakcie budowy humus należy wykorzystać do ukształtowania terenu. Po zakończeniu budowy należy zrehabilitować tereny użytkowane w trakcie budowy na zaplecze oraz drogi tymczasowe i place manewrowe. Należy również zminimalizować pylenie podczas prac ziemnych i transportowych, zwłaszcza w okresach bezdeszczowych (polewanie wodą placów manewrowych, dróg dojazdowych i technologicznych). Prace budowlane przy użyciu ciężkiego sprzętu powodującego emisję hałasu o wysokich poziomach dźwięku, uciążliwego dla sąsiednich terenów mieszkaniowych, ograniczyć należy do pory dziennej tj. maksimum w godzinach 6.00 – 22.00.

Planowane inwestycje w ramach Planu nie spowodują znaczących oddziaływań na otaczający krajobraz oraz środowisko przyrodnicze, a w szczególności:

- nie spowodują negatywnego oddziaływania na obszary chronione,
- nie wpłyną na zmianę walorów krajobrazowych i zagospodarowania terenu.

W fazie realizacji będą miały miejsce zakłócenia okresowe, które ustąpią po jej zakończeniu. Roślinność znajdująca się w najbliższym sąsiedztwie lokalizacji inwestycji narażona będzie na przejściowe pogorszenie się warunków wegetacji. W fazie prac w obrębie pasa robót nastąpi przekształcenie nisz ekologicznych jak również zmiany składu ilościowego i gatunkowego biocenozy. Prace należy prowadzić wyłącznie w porze dziennej. Prowadzić należy prawidłową gospodarkę humusem. Szczególnie należy dbać o zabezpieczenie sprzętu przed wyciekami substancji ropopochodnych.

Prace budowlane przy inwestycji będą krótkotrwałe i jeżeli prowadzone będą w sposób prawidłowy to nie powinny powodować zagrożenia dla środowiska. Oddziaływanie na wody powierzchniowe w fazie budowy będzie niewielkie i nie powinno wpłynąć na zasoby wód powierzchniowych i ich jakość. Prace budowlane wykonywane będą w sposób nie powodujący powstawania zanieczyszczeń mogących doprowadzić do ich skażenia. Zagrożenie wód podziemnych z tytułu realizacji inwestycji jest niewielkie.

W fazie budowy zagrożeniem dla środowiska gruntowo – wodnego będzie praca urządzeń i ciężkiego sprzętu budowlanego, będącego potencjalnie źródłem wycieku substancji ropopochodnych. Dlatego też wszelkie prace budowlane należy wykonywać sprawnym sprzętem, a ewentualne wycieki powinny zostać natychmiast zlikwidowane z równoczesnym usunięciem zanieczyszczonego gruntu.

Na etapie budowy wpływ inwestycji na stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego wynika z prowadzonych prac przy użyciu maszyn budowlanych, będzie jednakże bardzo mały. W trakcie prac budowlanych wystąpi jedynie zwiększona emisja zanieczyszczeń pyłowych spowodowana pracami maszyn budowlanych. Oddziaływanie będzie jednak pomijalnie małe i krótkotrwałe. W wyniku realizacji inwestycji z zakresu termomodernizacji zmniejszy się na obszarze gminy emisja CO₂ i pyłów, nastąpi poprawa warunków atmosferycznych.

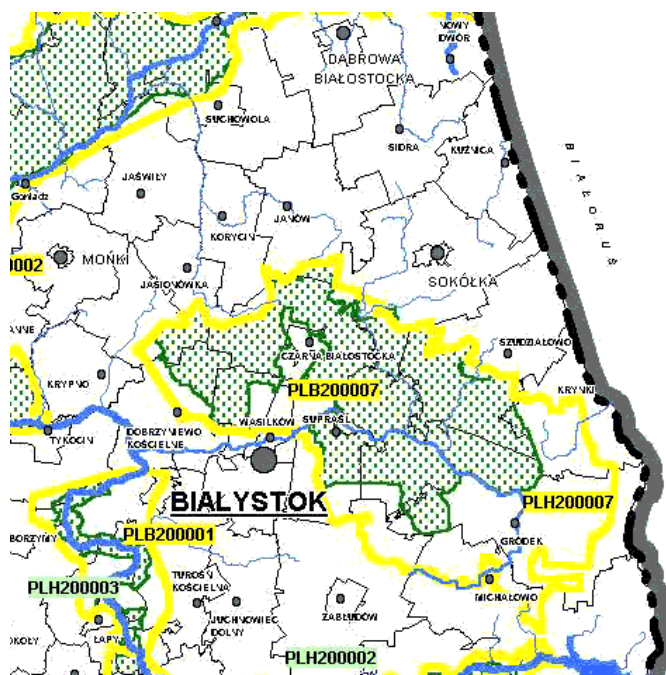
Podsumowanie przewidywanych oddziaływań na poszczególne aspekty środowiska

Określenie zmian stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem w odniesieniu do zadań zaplanowanych w Planu braku informacji o sposobie i dokładnych miejscach realizacji poszczególnych przedsięwzięć jest bardzo trudne. Przeprowadzona wieloaspektowa analiza oddziaływań na różne elementy środowiska wskazuje, że cele strategiczne rozwoju gminy powodować będą stosunkowo niewielkie oddziaływania i to zarówno w aspekcie pozytywnym, jak i negatywnym. W pozostałych – bardzo licznych przypadkach – stwierdzenie, iż dany cel nie będzie w sposób zauważalny oddziaływał na środowisko, poprzedzone było szczegółową analizą projektowanych priorytetowych działań oraz spodziewanych efektów ich realizacji. Realizacja celów będzie miała zdecydowanie większy wpływ na mieszkańców gminy (zakłada się zdecydowaną przewagę oddziaływania pozytywnego). Warto zauważyć także rygorystyczne przepisy prośrodowiskowe regulujące proces inwestycyjny, dużą odpowiedzialność urbanistów i planistów przestrzennych w procesie inwestycyjnym i

wreszcie rosnącą świadomość ekologiczną mieszkańców, którzy wraz z poprawą sytuacji ekonomicznej coraz większe znaczenie przykładają do warunków życia wynikających z atrakcyjnego otoczenia przyrodniczego.

Obszary Natura 2000

Na wschodnim obrzeżu gminy, na wysokości miejscowości Łosiniec, część gminy Korycin objęta jest Europejską Siecią Ekologiczną Natura 2000. Na terenie tym znajduje się specjalny obszar chroniony siedlisk ptaków (OSO) w obrębie kompleksu „Puszcza Knyszyńska” PLB200007. Usytuowanie tego obszaru przedstawia rysunek³

Analiza celów operacyjnych oraz planowanych zadań oraz spodziewanych efektów, prowadzi do następujących generalnych wniosków:

- żaden z celów nie zakłada bezpośredniej ingerencji w obszar objęty ochroną Natura 2000,
- żaden z celów nie zakłada podejmowania działań, które mogą bezpośrednio oddziaływać w sposób negatywny na obszar chroniony,
- pośrednie efekty celów rozwoju są w kontekście oddziaływania na Naturę 2000 trudne do zdefiniowania – prawdopodobnie ich wpływ będzie minimalny, ale jego charakter – pozytywny,

³ PGN

- w celu dokładnej analizy przewidywanych znaczących oddziaływań w inwestycji budowlanych należy przeprowadzić procedurę oceny oddziaływania na środowisko wraz ze sporządzeniem raportu oddziaływania na środowisko.

Różnorodność biologiczna, zwierzęta i rośliny

Analiza celów operacyjnych oraz planowanych zadań oraz spodziewanych efektów, prowadzi do następujących generalnych wniosków:

- wszelkie działania inwestycyjne wiążące się z przekształceniami przestrzeni wpływają na analizowane zagadnienia – wiążą się ze zmianą charakteru użytkowania terenu, zmianą charakteru powierzchni biologicznie czynnej, z podziałami terenu i osłabianiem jego odporności na antropopresję, z tworzeniem barier przestrzennych, z wyparciem pewnych gatunków i/lub wprowadzaniem w ich miejsce nowych, z wprowadzaniem nowego charakteru roślinności w związku z urządzeniem terenów zielonych, zieleni ozdobnej, zieleni izolacyjnej, itp. Zdecydowana większość opisanych zmian ma charakter negatywny, ale nie jest to regułą i każdorazowo indywidualna ocena poszczególnych przedsięwzięć, może być odmienna,

Ludzie

Analiza celów operacyjnych oraz planowanych zadań oraz spodziewanych efektów, prowadzi do następujących generalnych wniosków:

- Plan zawiera szereg ustaleń o charakterze jednoznacznie prospołecznym –wiążą się one przede wszystkim z: poprawą warunków zamieszkania (w tym stan przestrzeni publicznych, jakość infrastruktury technicznej, dostępność infrastruktury społecznej), poprawą sytuacji materialnej, poprawę warunków codziennego życia w gminie

- niektóre z planowanych przedsięwzięć, aczkolwiek w skali całej gminy mają jednoznacznie pozytywne oddziaływanie, w skali lokalnej mogą powodować pogorszenie warunków życia oraz generować sytuacje konfliktowe i kryzysowe w relacjach mieszkańcy – władze lokalne /inwestorzy/. Każdorazowo należy wybierać rozwiązania pozwalające na uniknięcie lub zminimalizowanie negatywnych oddziaływań społecznych, jak też należy uwzględniać konieczność kompensacji tych oddziaływań.

Wody

Analiza celów operacyjnych oraz planowanych zadań oraz spodziewanych efektów, prowadzi do następujących generalnych wniosków:

- Oddziaływanie, jakie może wystąpić przy tego typu przedsięwzięciach dotyczyć będzie oddziaływań chwilowych i krótkoterminowych na etapie budowy oraz oddziaływań długoterminowych, jak również skumulowanych w przypadku awarii, która może wywołać trwale zanieczyszczenie gruntu i wód podziemnych.

Powietrze

Analiza celów operacyjnych, planowanych zadań oraz spodziewanych efektów, prowadzi do generalnego wniosku. Plan ma na celu poprawę stanu powietrza na obszarze gminy.

Powierzchnia ziemi i krajobraz

Analiza celów operacyjnych, planowanych zadań oraz spodziewanych efektów, prowadzi do generalnego wniosku. W znacznej mierze działania zawarte w Planu dotyczą przestrzennie obszarów już zagospodarowanych, pełniących określone funkcje, a realizacja zapisów Planu ma za zadanie ich uzupełnienie. W związku z tym oddziaływanie negatywne na powierzchnię ziemi i krajobraz jest w większym stopniu pozytywne niż negatywne. Należy bowiem zaznaczyć, iż przestrzeń w obrębie większych miejscowości rozumiana jako powierzchnia ziemi i krajobraz jest z zasady zmieniona przez człowieka, tak więc realizacja celów strategicznych wiązać się będzie z zastąpieniem jednej formy pochodzenia antropogenicznego, inną formą o podobnej genezie. W celu określenia analizy wpływu eksploatacji granitu na powierzchnię ziemi i krajobraz należy przeprowadzić procedurę oceny oddziaływania na środowisko wraz ze sporządzeniem raportu oddziaływania na środowisko.

Klimat

Analiza celów operacyjnych, planowanych zadań oraz spodziewanych efektów, prowadzi do generalnego wniosku. Plan ma na celu poprawę stanu powietrza i klimatu na obszarze gminy.

Zasoby naturalne

Analiza celów operacyjnych oraz planowanych zadań oraz spodziewanych efektów, prowadzi do następujących generalnych wniosków:

- Plan zawiera szereg zapisów dotyczących budowy i modernizacji infrastruktury technicznej - infrastruktury ochrony środowiska (kanalizacji), co w znacznym stopniu ogranicza oddziaływanie negatywne poszczególnych celów na zasoby naturalne.

Zabytki

Plan nie spowoduje bezpośredniego oddziaływania na zabytki. Nie wystąpią bezpośrednie, pośrednie, krótkotrwałe, odwracalne i nieodwracalne oddziaływania na zabytki.

Dobra materialne

Analiza celów operacyjnych oraz planowanych zadań oraz spodziewanych efektów, prowadzi do następujących generalnych wniosków:

- Plan nie zawiera ustaleń, które prowadziłyby do dających się przewidzieć istotnych strat w zakresie wartości i jakości dóbr materialnych,

- Plan zawiera natomiast szereg ustaleń prowadzących do podniesienia wartości i jakości dóbr materialnych, zarówno w sferze publicznej, jak i prywatnej (dotyczy to zarówno grupy inwestorów, jak i osób fizycznych),

- realizacja ustaleń Planu będzie się wiązała z tworzeniem korzystnych warunków dla dokonywania inwestycji na terenie gminy,

- realizacja ustaleń Planu będzie się wiązała z poprawą jakości i wartości przestrzeni publicznych.

Wzajemne oddziaływanie

Wzajemne oddziaływanie pomiędzy poszczególnymi elementami środowiska przedstawiono na podstawie uproszczonej wersji macierzy Leopolda.

Macierz Leopolda

Oddziaływanie na środowisko	Transformacja powierzchni ziemi	Urbanizacja i konstrukcje na powierzchni	Zmiany ruchu transportowego	Hałas i wibracje	Emisje gazowe, odory, kurz i pył	Zanieczyszczenia mikrobiologiczne i bakteriologiczne	Usuwanie ścieków	Utylizacja odpadów	Stosowanie chemikaliów	Nadzwyczajne zagrożenia środowiska
Ziemia	X	X	X	X	X		X	X		X
Wody			X	X						
Atmosfera			X	X	X					
Procesy	X	X	X	X	X			X		
Flora	X		X	X	X					
Fauna	X		X	X	X					
Użytkowanie ziemi										
Wypoczynek			X	X	X		X			
Walory krajobrazu	X	X		X	X		X	X		
Walory kulturowe				X	X					
Infrastruktura			X							
Stosunki				X	X			X		

Oddziaływanie na środowisko	Transformacja powierzchni ziemi	Urbanizacja i konstrukcje na powierzchni	Zmiany ruchu transportowego	Hałas i wibracje	Emisje gazowe, odory, kurz i pył	Zanieczyszczenia mikrobiologiczne i bakteriologiczne	Usuwanie ścieków	Utylizacja odpadów	Stosowanie chemikaliów	Nadzwyczajne zagrożenia środowiska
Elementy środowiska										
ekologiczne										

Kolor oznacza oddziaływanie: **zielony** – oddziaływanie słabe, **kolor żółty** - o stopniu umiarkowanym, **kolor czerwony** – oddziaływanie silne.

Z powyższych analiz wynika, że planowana inwestycja - po spełnieniu zaleceń minimalizujących oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko - nie będzie negatywnie wpływała na ludzi, zwierzęta, rośliny, powierzchnię ziemi, wodę powietrze, klimat, dobra kultury i krajobraz. W związku tym nie wystąpi wzajemne negatywne oddziaływanie pomiędzy tymi elementami.

8. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Analiza Planu prowadzi do następujących wniosków z zakresu rozwiązań mających na celu łagodzenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko:

1) Ochrona wód i powierzchni ziemi - z uwagi na znaczące oddziaływania w przypadku awarii lub wypadku, wskazana jest stała kontrola stanu technicznego instalacji, jak również opracowanie szczegółowych planów usuwania skutków awarii. Podczas budowy

kanalizacji sanitarnej powinny być zastosowane materiały zapewniające szczelność rurociągów. Projektowana kanalizacja będzie w całości szczelna dzięki wykorzystaniu do jej budowy szczelnych elementów systemowych z tworzyw sztucznych i betonu i odpowiednim połączeniom tych elementów.

2) Ochrona klimatu i powietrza - zadania w zakresie ochrony powietrza wpłyną w sposób pozytywny na stan atmosfery w gminie, w związku z tym wyznaczanie zadań rekompensujących negatywne oddziaływania jest nieuzasadnione. Prawidłowe wykonawstwo wszelkich robót budowlanych pozwoli na uniknięcie wielu niepożądanych skutków zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego.

3) Ochrona przed hałasem - ważnym elementem przy budowie nowych dróg i modernizacji już istniejących jest materiał wykorzystany przy budowie nawierzchni dróg. Powinna to być nawierzchnia cichobieżna, zapobiegająca emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. Dodatkowo winien być wykonany system zbierający wody opadowe spływające z powierzchni drogi. Prawidłowe wykonawstwo wszelkich robót budowlanych pozwoli na uniknięcie wielu niepożądanych skutków zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego. Szczególne znaczenie mają także działania, które prowadzą do zidentyfikowania i zinwentaryzowania terenów, na których występują przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu, ponieważ dzięki temu można prowadzić efektywne działania ograniczającego jego skutki np. poprzez wymianę okien na dźwiękoszczelne i modernizację dróg.

4) Ochrona przyrody, fauny i flory oraz obszarów chronionych- Zadania w zakresie ochrony przyrody oraz ochrony i zrównoważony rozwój lasów wpłyną w sposób pozytywny na stan przyrody w gminie, w związku z tym wyznaczanie zadań rekompensujących negatywne oddziaływania jest nieuzasadniona.

9. WPŁYW TRANSGRANICZY

Realizacja ustaleń Planu, nie będzie powodować znaczących oddziaływań transgranicznych ze względu na zasięg lokalny inwestycji. Jednakże, z powodu na fakt podpisania przez Polskę i ratyfikowania Konwencji o ocenach oddziaływania w kontekście transgranicznym należy podkreślić obowiązek informowania państw w przypadku podejmowania działań mogących znacząco oddziaływać na ich terytorium. Każda z inwestycji planowanych do realizacji w ramach Planu w fazie projektowania będzie analizowana pod kątem oddziaływania na środowisko. Jeżeli realizacja jakiejś planowanej inwestycji będzie mogła znacząco oddziaływać na środowisko, to będzie wymagała

sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko, w którym będzie analizowany szczegółowo efekt transgraniczny.

10. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Analiza rozwiązań alternatywnych w przypadku tego typu opracowania, nie może być pełna (a więc dotyczyć wszystkich zapisanych w Planu zamierzeń) ani całkowicie satysfakcjonująca (oferująca alternatywne rozwiązania dla wszystkich planowanych działań). Wynika to ze specyfiki opracowania, jakim jest Plan rozwoju.

O zastosowaniu rozwiązań alternatywnych, zasadniczo można mówić w trzech sytuacjach:

1. gdy w wyniku wyboru innego wariantu realizacji, nie zostaje zmieniona planowana funkcja lub planowany sposób zagospodarowania, a jedynie zmiany ulegają założenia szczegółowe ich realizacji – np. zmienia się planowana intensywność lub szczegółowa koncepcja zagospodarowania (rozmieszczenia i wzajemnych relacji planowanych elementów bez zmiany ich przeznaczenia) – taki sposób wariantowania pozwala na osiągnięcie celów ekologicznych dzięki zmniejszeniu intensywności oddziaływania lub optymalizacji wykorzystania przestrzeni;

2. gdy w wyniku wyboru innego wariantu realizacji następuje rezygnacja z planowanego dotąd sposobu zagospodarowania lub planowanej funkcji i następuje zmiana na inny sposób zagospodarowania lub funkcji (mniej inwazyjnych wobec różnych aspektów środowiska);

3. gdy w wyniku wyboru innego wariantu realizacji następuje zmiana lokalizacji danego przedsięwzięcia w celu wyboru lokalizacji mniej uciążliwej.

W przypadku Planu istotnymi problemami w zaproponowaniu rozwiązań alternatywnych są:

- ewidentnie prośrodowiskowy charakter wielu planowanych działań – poszukiwanie rozwiązań alternatywnych jest tu bezcelowe, ponieważ celem samego przedsięwzięcia jest tu każdorazowo poprawa różnych aspektów,

- uwzględnienie wśród działań szeregu bardzo konkretnych przedsięwzięć, które są ściśle osadzone w przestrzeni gminy (dokładna lokalizacja), a ich wybór wynika z konieczności rozwiązania zdiagnozowanych tam konkretnych problemów lub służy

wykorzystaniu zidentyfikowanych tam konkretnych szans. W tym kontekście nie jest możliwe dokonywanie propozycji rozwiązań alternatywnych, gdyż de facto byłoby to kwestionowanie konkretnej wizji Prognoza oddziaływania na środowisko Planu, czy też kwestionowaniem wyboru konkretnych przedsięwzięć – należy tu założyć, że Zespół Autorski Planu dysponował tu, zdobytą na etapie wykonywania diagnozy stanu gminy, wiedzą i że wybór konkretnych przedsięwzięć wynika z rzeczywistych umotywowanych potrzeb.

Ponadto ograniczeniami w zaproponowaniu rozwiązań alternatywnych, typowymi dla wszystkich Planu rozwoju są, wynikające z ich specyfiki:

- określony (dosyć wysoki) poziomie ogólności wielu zapisów (obok bardzo konkretnych zadań, strategie zawierają także tylko ogólne ustalenia dotyczące określonych sfer funkcjonowania gminy) – strategie z założenia mają charakter deklaracyjny i w pewnej mierze dotyczą także spraw, wprawdzie postrzeganych jako ważne dla rozwoju, ale nie posiadających żadnych przesądzeń co do realności ich realizacji, a tym bardziej szczegółowych rozwiązań czy umiejscowienia w przestrzeni.

Ze względu na deklaracyjny charakter, ustalenia Planu muszą cechować się pewną elastycznością (gdyż nie są znane obecnie szczegółowo przyszłe uwarunkowania realizacji tych zadań), co dodatkowo powiększa margines ogólności zapisów. Plan jest więc (spośród opracowań dotyczących planowania rozwoju) opracowaniem o najbardziej ogólnym charakterze, stąd proponowanie rozwiązań alternatywnych jest dla tego typu opracowania najbardziej utrudnione.

- „działaniowym”, a nie „przestrzennym” charakterze Planu – strategie z założenia określają zakres działań niezbędnych dla powodzenia rozwoju, natomiast znacznie mniejszy nacisk kładą na szczegóły i miejsce ich realizacji. Znaczna część działań istotnych dla rozwoju danego obszaru nie ma zresztą w ogóle charakteru przestrzennego – wiąże się z usprawnieniem funkcjonowania systemów, z działaniami kierowanymi wobec mieszkańców, instytucji, itp., często o charakterze całkowicie nie inwestycyjnym (są to opisane wcześniej, programy „miękkie”), lub niewykazujących fizycznych efektów realizacji. Są to działania niemające żadnych bezpośrednich lub też możliwych do określenia – pośrednich, skutków dla sfery przyrodniczej; wskazywanie działań alternatywnych, które pozwoliłyby na mniejsza ingerencje w środowisko, jest więc w tym przypadku bezzasadne. Nawet te same działania, ale realizowane w różnych lokalizacjach, mogą mieć zróżnicowany charakter oddziaływania na środowisko - w takim przypadku, propozycje rozwiązań alternatywnych powinny więc nawiązywać do konkretnej lokalizacji, co w opracowaniu o tak ogólnym charakterze – jest niemożliwe.

- planowaniu rozwoju poprzez ogólne dosyć szerokie sfery działań – „obszary strategiczne” (konsekwencja opisanej wcześniej ogólności ustaleń Planu), w których spodziewa się osiągnąć określone rezultaty - w Planu podano wprawdzie planowane działania, które zamierza się realizować, ale w ramach wielu spośród zaplanowanych działań (niektóre z nich mają bardzo ogólny charakter) jest miejsce na rozwiązania alternatywne, a zakładane cele można osiągnąć przy wyborze różnego rodzaju wariantów. Istnieje więc możliwość wyboru różnych alternatywnych dróg dojścia do celu.

11. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU Z CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Monitorowanie realizacji Planu prowadzone będzie również przez pracowników Urzędu Gminy. Będą oni na bieżąco prowadzili nadzór nad realizacją dokumentu. Mają oni dostęp do wszystkich danych dotyczących niezbędnych do kontrolowania zmian wskaźników osiągnięć określonych w Planie. Badając ich zmiany będą na bieżąco oceniali prawidłowość realizacji dokumentu. Dane te będą przekazywane dla Wójta. Na sesji Rady Gminy Wójt składa Radnym oraz Sołtysom oraz zaproszonym przedstawicielom przedsiębiorców, dyrektorów jednostek samorządowych i mieszkańcom gminy informacje ze swoich prac. W tym też sprawozdaniu będą informacje o wdrażaniu Planu i realizacji projektów określonych przez ten dokument. Ponadto jeden - dwa razy do roku odbywają się zebrania wiejskie, na których również będzie omawiane wdrażanie Planu i realizacja projektów z nim związanych. W czasie tych sesji i spotkań wszystkie zainteresowane strony będą mogły zgłaszać swoje wnioski i uwagi związane z realizacją Planu, a także zgłaszać do niej ewentualne zmiany, które będą musiały być zatwierdzone przez Radę Gminy.

Istota monitoringu polega na prowadzeniu stałych obserwacji, dokonywania systematycznych pomiarów, określaniu narzędzi pomiarów przebiegu procesów, które nas interesują. Plan ma na celu wspomagać zrównoważony rozwój gminy. Stosownie do tych dwóch funkcji powstaje zasadne wyróżnienie dwóch sfer jej obserwacji i oceny. Jedną sferą jest obserwacja Planu jako dokumentu programowania działań wspomagających rozwój z całą logiką uzasadniania tych działań, drugą zaś jest obserwacja i ocena wdrażania działań w życie.

Wzorcem dla oceny mogą być wskaźniki oceny realizacji zadań. Wskaźniki te można podzielić na trzy podgrupy:

- *Wskaźniki produktu* - opisujące rozmiar podejmowanych przedsięwzięć w ramach danego projektu.
- *Wskaźniki rezultatu* - związane z bezpośrednimi i natychmiastowymi efektami przedsięwzięcia (projektu). Informują one o zmianach, jakie nastąpiły tuż po wdrożeniu danego przedsięwzięcia. Efekty bezpośrednie mogą być mierzone wartościowo i ilościowo.
- *Wskaźniki oddziaływania* - opisujące efekty odległe w czasie lub efekty pośrednie nie ograniczające się do korzyści beneficjentów (korzyści zewnętrzne). Pomiar tego typu efektów pośrednich jest tylko częściowo możliwy na wybranych przykładach, dających się zidentyfikować i zmierzyć. Całość efektów pośrednich może nie być jednoznacznie określona, może być jednak szacowana.

Wskaźniki oceny projektowanych przedsięwzięć powinny być realne, trafnie dobrane, mierzalne - umożliwiające porównania, wiarygodne i dostępne. Stworzenie w miarę pełnego indeksu wskaźników oceny projektów może stanowić podstawę do określenia monitorowania całe Programu.

Lista przykładowych wskaźników:

- km zmodernizowanych dróg
- % skanalizowania gminy
- liczba zmodernizowanych obiektów
- liczba obiektów po termomodernizacji
- km melioracji wodnych
- km kanalizacji deszczowej
- liczba zlikwidowanych dzikich wysypisk
- zmodernizowana oczyszczalnia ścieków
- liczba nowych przyzagrodowych oczyszczalni ścieków
- % zmniejszenia zanieczyszczenia atmosferycznego
- wzrost świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży
- wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa dorosłego
- liczba nowopowstałych gospodarstw ekologicznych
- liczba miejsc noclegowych

- liczba kwater agroturystycznych
- liczba organizacji pozarządowych
- liczba nowopowstałych przedsiębiorstw
- liczba zmodernizowanych kotłowni
- liczba zmodernizowanych kotłowni z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii
- wzrost wielkości terenów leśnych – w ha.

W ramach realizacji planu będzie prowadzony regularny monitoring wdrażania planu oraz co 2 lata sporządzane będzie sprawozdanie z wdrażania służące ocenie, monitorowaniu i weryfikacji celów, a co 4 lata sporządzana będzie inwentaryzacja monitoringowa (dołączana do raportu z wdrażania).

Środki finansowe na monitoring i ocenę będą zaplanowane w kolejnych uchwałach budżetowych gminy.

12. PRZEDSTAWIENIE ZAGADNIĘŃ W FORMIE GRAFICZNEJ

Plan ze względu na ogólność swych zapisów uniemożliwia szczegółowe określenie obszarów, na których przewiduje się znaczące oddziaływanie. Plan nie wskazuje bowiem konkretnych lokalizacji większości przedsięwzięć w niej ujętych, w związku z czym nie ma możliwości dokonania pełnej analizy oddziaływania tych przedsięwzięć na środowisko.

13. PRZEDSTAWIENIE ZAGADNIĘŃ W FORMIE KARTOGRAFICZNEJ

Przewidywany zasięg oddziaływania inwestycji będącej przedmiotem opracowania obejmuje całą gminę i przedstawiono go na mapie w załączniku.

14. WSKAZANIE TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY, JAKIE NAPOTKANO, OPRACOWUJĄC PROGNOZA

Zagadnienie sporządzania Prognozy oddziaływania na środowisko rozpatrywanego dokumentu nie powoduje występowania trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

15. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM INFORMACJI ZAWARTYCH W RAPORCIE

Głównym celem Prognozy jest analiza oddziaływania na środowisko

16. NAZWISKA OSÓB SPORZĄDZAJĄCYCH PROGNOZA

Firma sporządzająca Prognozę:

Sukces Urszula Ilkowska

Ul. Wesoła 1/1, Sobolewo

15-509 Białystok

tel. 85 7418 600

e-mail: ilkow@wp.pl

Nazwiska osób sporządzających raport:

mgr Urszula Ilkowska

17. ŹRÓDŁA INFORMACJI STANOWIĄCE PODSTAWĘ DO SPORZĄDZENIA PROGNOZAU

Poniżej przedstawione zostały materiały źródłowe, wykorzystane do opracowania niniejszego Prognozy. Są nimi przepisy aktualnie obowiązujące w Polsce, związane z ochroną środowiska, stanowiące podstawę prawną do sporządzenia poniższego opracowania i wynikających z niego wniosków dla realizacji planowanego przedsięwzięcia, jak również materiały stanowiące dane pomiarowe oraz inne informacje, dotyczące stanu środowiska i występujących uciążliwości w otoczeniu przedsięwzięcia.

W opracowaniu wykorzystano następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2013 poz. 1235, ze zm.);
2. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz.U. 2013 poz. 47 ze zm.);
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2010 nr 213 poz. 1397);
4. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2012 poz. 1031);
5. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2010 nr 16 poz. 87);
6. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 listopada 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody (Dz.U. 2008 nr 206 poz. 1291);
7. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz. 112, ze zm.);
8. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 10 października 2013 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. 2013 poz. 1479)
9. Plan Rozwoju Lokalnego
10. Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego
11. Informacja Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Białymstoku o stanie środowiska na terenie powiatu bielskiego, WIOŚ 2012 r.
12. Dokument Referencyjny o Najlepszych Dostępnych Technikach dla Intensywnego Chowu Drobiu i Świń, Ministerstwo Środowiska 2005
13. Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami
14. Program Ochrony Środowiska

18. WNIOSKI

Wnioski ogólne

Z punktu widzenia ochrony środowiska wynikają następujące wnioski:

Na **etapie budowy** inwestycji wyodrębnić można następujące źródła oddziaływań i związane z nimi rodzaje potencjalnej uciążliwości, tj.:

- uszkodzenia w zakresie powierzchni ziemi,
- oddziaływania akustyczne,
- zanieczyszczenie powietrza,
- oddziaływanie na środowisko wodne,
- oddziaływanie na świat roślinny i zwierzęcy.

Ocena rozwiązań technicznych i technologicznych pozwala sformułować wniosek o korzystnych warunkach miejscowych i możliwościach ograniczenia do bezpiecznego poziomu korzystania ze środowiska w trakcie realizacji zamierzonych robót. Uciążliwości związane z okresem budowy będą krótkotrwałe i odwracalne.

Prace budowlane należy prowadzić wyłącznie w porze dziennej.

Na **etapie eksploatacji** planowanych w ramach Planu inwestycji infrastrukturalnych występować będą następujące uciążliwości:

- oddziaływania akustyczne,
- zanieczyszczenie powietrza,
- oddziaływanie na środowisko wodne,
- potencjalne sytuacje awaryjne.

Kwestionariusz dotyczący analizy stopnia oddziaływania Planu na środowisko

Lista pytań dotyczących wszystkich planowanych w ramach Planu inwestycji /przedsięwzięć	TAK / NIE	Czy dane oddziaływanie może być znaczące TAK / NIE
1 . Czy realizacja, eksploatacja lub likwidacja przedsięwzięcia będzie mogła powodować fizyczne zmiany na danym terenie (np. pod względem cech topograficznych, użytkowania terenu, zmian warunków hydrologicznych)?	NIE	NIE
2. Czy w czasie realizacji, eksploatacji lub likwidacji przedsięwzięcia będą wykorzystywane zasoby środowiska, np. grunt, woda, surowce lub energia, a zwłaszcza jakiegokolwiek nieodnawialne lub ograniczone zasoby środowiska?	TAK	NIE

Lista pytań dotyczących wszystkich planowanych w ramach Planu inwestycji /przedsięwzięć	TAK NIE /	Czy dane oddziaływanie może być znaczące TAK / NIE
3. Czy realizacja, eksploatacja lub likwidacja przedsięwzięcia będzie wymagać wykorzystania, przechowywania, transportu, zagospodarowania lub wytwarzania substancji lub materiałów, które mogłyby szkodzić zdrowiu ludzi lub środowisku albo budzić wśród społeczeństwa obawy o faktyczne lub domnimane zagrożenie dla zdrowia ludzi?	NIE	NIE
4. Czy w czasie realizacji, eksploatacji lub likwidacji przedsięwzięcia będą wytwarzane odpady?	TAK	NIE
5. Czy przedsięwzięcie będzie emitować do powietrza substancje zanieczyszczające lub substancje niebezpieczne, toksyczne czy szkodliwe?	NIE	NIE
6. Czy przedsięwzięcie będzie powodować emisje energii (takie jak hałas, wibracje, światło, energia cieplna lub promieniowanie elektromagnetyczne)?	TAK	NIE
7. Czy przedsięwzięcie będzie zagrażać skażeniem gleby lub wody na skutek wprowadzania substancji do ziemi, do wód powierzchniowych lub podziemnych, przybrzeżnych lub morskich?	NIE	NIE
8. Czy z realizacją, eksploatacją lub likwidacją przedsięwzięcia będzie związane ryzyko wystąpienia awarii mogących oddziaływać na zdrowie ludzi lub środowisko?	NIE	NIE
9. Czy przedsięwzięcie będzie mogło spowodować zmiany społeczne, np. zmiany demograficzne, zmiany sposobu życia mieszkańców lub struktury zatrudnienia?	NIE	NIE
10. Czy istnieją inne czynniki, które należy uwzględnić, np. inwestycje wynikające z istnienia przedsięwzięcia, które będą mogły oddziaływać na środowisko; lub powstanie możliwości kumulowania oddziaływań z innymi już istniejącymi lub planowanymi w okolicy rodzajami działalności?	NIE	NIE
11. Czy na terenie lokalizacji przedsięwzięcia lub w pobliżu znajdują się obszary chronione na podstawie przepisów międzynarodowych, krajowych lub miejscowych, ze względu na ich walory przyrodnicze, krajobrazowe, kulturowe lub inne, na które przedsięwzięcie będzie mogło	NIE	NIE

Lista pytań dotyczących wszystkich planowanych w ramach Planu inwestycji /przedsięwzięć	TAK / NIE	Czy dane oddziaływanie może być znaczące TAK / NIE
oddziaływać?		
12. Czy na terenie lokalizacji przedsięwzięcia lub w pobliżu znajdują się inne obszary ważne lub wrażliwe ze względu na ich cechy przyrodnicze, np. obszary wodno-błotne, cieki lub zbiorniki wodne, morska strefa przybrzeżna, góry, lasy lub puszcze, na które przedsięwzięcie będzie mogło oddziaływać?	NIE	NIE
13. Czy na terenie lokalizacji przedsięwzięcia lub w pobliżu znajdują się obszary wykorzystywane przez chronione, ważne lub wrażliwe gatunki roślin lub zwierząt np. w celu rozmnażania, gniazdowania, żerowania, zimowania lub wędrówek, na które przedsięwzięcie będzie mogło oddziaływać?	NIE	NIE
14. Czy na terenie lokalizacji przedsięwzięcia lub w pobliżu występują obszary lub obiekty o wysokich walorach krajobrazowych lub widokowych, na które przedsięwzięcie będzie mogło oddziaływać?	NIE	NIE
15. Czy na terenie lokalizacji przedsięwzięcia lub w pobliżu znajdują się trasy lub obiekty zapewniające dostęp społeczeństwu do urządzeń rekreacyjnych lub innych, na które przedsięwzięcie będzie mogło oddziaływać?	NIE	NIE
16. Czy przedsięwzięcie będzie mogło oddziaływać na mocno obciążone trasy komunikacyjne, które same mogą powodować problemy środowiskowe?	NIE	NIE
17. Czy przedsięwzięcie będzie zlokalizowane na terenie znajdującym się w polu widzenia znacznej liczby osób?	NIE	NIE
18. Czy przedsięwzięcie będzie mogło oddziaływać na tereny lub obiekty o znaczeniu historycznym lub kulturowym?	NIE	NIE
19. Czy przedsięwzięcie będzie zlokalizowane na terenie nie zagospodarowanym, powodując utratę terenów nie przekształconych dotychczas przez człowieka?	NIE	NIE
20. Czy przedsięwzięcie będzie mogło oddziaływać na obecne sposoby użytkowania terenu, np. zabudowę mieszkaniową, obiekty przemysłowe, usługowe lub handlowe, obiekty użyteczności publicznej, tereny rekreacyjne,	TAK	NIE, oddziaływanie pozytywne

Lista pytań dotyczących wszystkich planowanych w ramach Planu inwestycji /przedsięwzięć	TAK NIE /	Czy dane oddziaływanie może być znaczące TAK / NIE
otwartą przestrzeń publiczną, tereny rolne, leśne, obiekty i tereny turystyczne, tereny górnictwa podziemnego lub odkrywkowego?		
21. Czy przedsięwzięcie będzie mogło oddziaływać na przyszły rodzaj użytkowania terenu, określony w planach zagospodarowania przestrzennego?	NIE	NIE
22. Czy na terenie lokalizacji przedsięwzięcia lub w pobliżu znajdują się gęsto zaludnione lub zabudowane obszary, na które przedsięwzięcie będzie mogło oddziaływać?	NIE	NIE
23. Czy na terenie lokalizacji przedsięwzięcia lub w pobliżu znajdują się obszary wrażliwe ze względu na sposób użytkowania, np. tereny szkolne, szpitale, miejsca kultu, obiekty użyteczności publicznej, na które przedsięwzięcie będzie mogło oddziaływać?	NIE	NIE
24. Czy na terenie lokalizacji przedsięwzięcia lub w pobliżu występują obszary zawierające ważne, wysokiej jakości lub rzadkie zasoby środowiska, np. wody podziemne, wody powierzchniowe, zasoby wykorzystywane w gospodarce leśnej, rolnictwie, rybołówstwie i turystyce lub zasoby kopalin, na które przedsięwzięcie będzie mogło oddziaływać?	NIE	NIE
25. Czy na terenie lokalizacji przedsięwzięcia lub w pobliżu znajdują się obszary o wysokim poziomie zanieczyszczeń lub obszary szkód w środowisku ?	NIE	NIE
26. Czy na terenie lokalizacji przedsięwzięcia istnieje podwyższone ryzyko wystąpienia osadzenia lub osuwania gruntu, erozji, powodzi albo ekstremalnych lub szkodliwych warunków klimatycznych, np. inwersji temperatury, mgieł i porywistych wiatrów, na skutek czego przedsięwzięcie będzie mogło powodować problemy środowiskowe?	NIE	NIE

Wnioski końcowe

Przeprowadzona analiza wskazuje, iż inwestycje planowane do realizacji w ramach celów Planu, po zastosowaniu środków minimalizujących oddziaływanie na środowisko:

- nie powinny stwarzać zagrożeń dla środowiska,
- nie pogorszą jego stanu na terenach przyległych,
- nie spowodują przekroczenia dopuszczalnych norm poza terenem przemysłowym,
- nie będą negatywnie oddziaływać na ludzi,
- nie będą negatywnie na obszar Natura 2000.

Realizacja celów Planu i jej oddziaływanie będzie miało pozytywny wpływ na środowisko. Plan jest dokumentem, który na szczeblu gminnym ma pozytywny wpływ na stan środowiska. Cele Planu są zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju, przy zachowaniu zasad społeczno - gospodarczych i ochrony środowiska. Realizacja Planu nie powoduje negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000.

19. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Głównym celem Prognozy Oddziaływania na Środowisko jest analiza oddziaływania na środowisko Planu Rozwoju Lokalnego gminy Korycin.

W związku z tym, zakres niniejszego opracowania obejmuje analizę wpływu na środowisko przedsięwzięcia na takie elementy środowiska w jego otoczeniu, jak:

- różnorodność biologiczną,
- ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,

- dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Plan to dokument, który definiuje misję i wizję gminy, a także wytycza strategiczne cele i podstawowe kierunki działania w latach 2015-2020. Dokument opisuje sytuację strategiczną gminy, charakteryzuje jej sferę społeczną, gospodarczą, infrastrukturę techniczną, zasoby naturalne oraz wskazuje szereg innych aspektów, które wpływają na życie mieszkańców gminy. Przeprowadzona analiza: słabych, mocnych stron gminy, szans i zagrożeń płynących z jego otoczenia oraz konsultacje społeczne zaowocowały wytyczeniem celów strategicznych takich jak:

Cel 1

**OCHRONA ŚRODOWISKA I WYKORZYSTANIE ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ
ENERGII**

Cel 2

MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY DROGOWEJ

Cel 3

MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY PUBLICZNEJ

Cel 4

**OCHRONA ZABYTKÓW I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO ORAZ
TURYSTYKA, SPORT I REKREACJA**

Cel 5

**SFERA SPOŁECZNA – EDUKACJA, AKTYWIZACJA ZAWODOWA,
ZAPOBIEGANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU**

W ramach wyznaczonych celów przewidziano szereg zadań, których realizacja przyczyni się do spójnego i harmonijnego rozwoju gminy.

Cele strategiczne gminy, zapisane w Planie są zgodne z celami polityki unijnej i Polski.

Z analiz wynika, że planowana Plan - po spełnieniu zaleceń minimalizujących oddziaływanie przedsięwzięć na środowisko - nie będzie negatywnie wpływała na ziemię, wody, powietrze, klimat, florę, faunę, użytkowanie powierzchni ziemi, walory krajobrazu, naturę 2000, walory kulturowe, zabytki, dobra materialne, infrastrukturę, różnorodność biologiczną i zasoby naturalne oraz ludzi.

Realizacja celów Planu i jej oddziaływanie będzie miało pozytywny wpływ na środowisko. Plan jest dokumentem, który na szczeblu gminnym ma pozytywny wpływ na stan środowiska. Cele Planu są zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju, przy zachowaniu zasad społeczno - gospodarczych i ochrony środowiska. Realizacja Planu nie powoduje negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000.

Realizacja ustaleń Planu, nie będzie powodować znaczących oddziaływań transgranicznych ze względu na zasięg lokalny inwestycji.

Analiza rozwiązań alternatywnych w przypadku tego typu opracowania, nie może być pełna (a więc dotyczyć wszystkich zapisanych w Planu zamierzeń) ani całkowicie satysfakcjonująca (oferująca alternatywne rozwiązania dla wszystkich planowanych działań). Wynika to ze specyfiki opracowania, jakim jest Plan rozwoju.

Ewaluacja Planu odbywać będzie się co dwa lata.

Plan ze względu na ogólność swych zapisów uniemożliwia szczegółowe określenie obszarów, na których przewiduje się znaczące oddziaływanie. Plan nie wskazuje bowiem konkretnych lokalizacji większości przedsięwzięć w niej ujętych, w związku z czym nie ma możliwości dokonania pełnej analizy oddziaływania tych przedsięwzięć na środowisko.

Przeprowadzona analiza wskazują, iż inwestycje planowane do realizacji w ramach celów Planu , po zastosowaniu środków minimalizujących oddziaływanie na środowisko:

- nie powinny stwarzać zagrożeń dla środowiska,
- nie pogorszą jego stanu na terenach przyległych,
- nie spowodują przekroczenia dopuszczalnych norm poza terenem przemysłowym,
- nie będą negatywnie oddziaływać na ludzi,
- nie będą negatywnie na obszar Natura 2000.